

"Laisvės" bendrovės koncertas Newark, N. J. įvyks 17 d. vasario Turnbull Auditorium, ant Market gatvės.

LAISVĖ

Draugai, paremkite Paryžių einantį tarptautišką rusų socialistų dienraštį "Nacionalo". Aukos siųskit per "Laisvę."

Nr. 13

BROOKLYN, N. Y., 13 VASARIO (FEBR.), 1917 M.

VII METAS.

Tegyvuojia Taika!

Washingtoną Bombarduoja
Laiškais ir Telegramomis.

PROTESTŲ AUDRA PLAUKIA IŠ VISOS ŠALIES.

Daugybė organizacijų bombarduoja Washingtono administraciją galingu šauksmu: šalin karę! tegyvuojia taika!

Protestus siunčia socialistų organizacijos, unijos taikos organizacijos, neutralizmo draugijos ir taip toliau. Iš vakarinių valstijų ateina vis daugiau žinių, jog tenyksiškai fermeriai visi priešingi karui.

Socialistų Partijos Pildantysis Komitetas išleido proklamaciją į Amerikos žmones. Jisai nurodo, kad Amerikos žmonės nori įtraukti į karę veik be jokio persergėjimo ir visiškai be žmonių sutikimo. Soc. Partija varde šimtų tukstančių protestuojančių prieš mėginimą įtraukti šią šalį į karę. "Mes priešingi karės tarpe tautų, nes karės yra atgaivinimas barbarizmo. Pildantysis Komitetas priešingas kaizerio submarinų žygiams, bet juk visa karė yra tokia, visa karė tai žudynė. Tačiau vokiečių submarinų, kaip tokių, tiesioginiu būdu negresia Amerikai ir negali greičiau. Submarinų greičiau tiksliai toms parazitų klesoms, kurios daro pelną iš amunicijos. Pild. Komitetas liepia rėmionams nesnausti, o veikti. Rengkit mass-mitingus ir gramas ir laiškus Wilsonui, senatoriams ir kongresmanams. Tegul Amerikos laivai nekeltuoja į karės srytį, arba, jeigu keltuoja, tai savo ločia rizika.

Washington, D. C. Tūkstančiai telegramų ir laiškų ateina iš visos Amerikos, kame reikalaujama karės išvengimo.

New Yorko Centralės darbo federacijos (300.000 unijistų) valdyba siunčia tam tikrą komisiją į Washingtoną. Komisija rūpinsis pamatyti prezidentą Wilsoną ir pasakys jam, kad New Yorko darbininkai priešingi karui.

Iš New Yorko ši nedėdienė išvažiavo specialis traukinys į Washingtoną, išveždamas kelis šimtus žmonių. Tai atstovai visokių draugijų. Jie reikalauja Washingtono, kad karė nebūtų apskelbta be visuotinio žmonių balsavimo.

United Hebrew Trades, milžiniška žydų darbininkų organizacija siunčia didelę delegaciją taikos reikalais.

Didelė moterų demonstracija įvyko New Yorko Stuveisanti mokykloje. Ten daugiausia dalyvavo sufragistės.

Chicagos Darbo Federacijos nutaria: "mes išreiškiame savo giliausią užuojautą karės ištiktųjų šalių darbininkams ir pasižadame daryti visa, kas mūsų įgese, idant jų kentėjimai juogrečiau pasibaigtų; ir toliau tebus nutartai: —

Kad mes kovosime prieš klaidinamuosius kapitalistinės spaudos tvirtinimus ir stengsimės atidaryti darbininkų akis į dalykus, kaip jie ištikrųjų kad yra, būtenti: —

Europos karė, su visomis savo naujausiomis žudymo mašinomis ir pabuklais yra didžiausioji žmonių istorijoje nelaimė."

Scranton, Pa., darbo federacijos mitinge 4 draugai atsiskak atsistot, kuomet dainuota "America". Jie viešai pasakė eina su Maureriu, Pennsylvanijos Darbo Federacijos pirmininku, kuris stoja už generališką streiką, jeigu kiltų karė.

New Yorko valstijos legislaturas atstovai Whitehorne ir Šipliakov balsavo prieš išlaikant ant karės. Šipliakovas pasakė prakalbą prieš karę.

Kongresmanas Meyer London, negaudamas balso kongrese užprotestuot prieš karę, turėjo progą pasakyti kelis žodžius karės reikalų komisijai. Ten jisai užprotestavo prieš kapitalistišką spaudą, kuri tyčia kursto prieš karės.

PASIKESINIMAS ANT VENGRIJOS MINISTERIŲ.

Seredoj, 7 d. vasario, laike Vengrijos parlamento posėdžio, kuriame dalyvavo ir ministrai, raitelių kapralas George Palafi išsitraukė revolverį ir paleido tris šūvius į ministerius. Nei vienas jų šūvių nepataikė į ministerius. Palafi buvo apšaudęs kareiviškais drabužiais ir sėdėjo sykiu su publika. Jis tapo ant vietos saareštuotas.

NAUJI ĮSTATYMAI DEL ŠNIPŲ.

Iškilius tarpe Suv. Valstijų ir Vokietijos konfliktui, Amerikos valdžia stengiasi išleisti tam tikrus dēl šnipų įstatymus. Dabar jau parlamente randasi net 17 naujų projektų, kad suteiktus federaliai valdžiai galę persekioti ir aštriai bausti šnipus.

ANGLIJA UŽSAKĖ SUV. VALSTIJOMS PABUDAVOTI LAIVĄ.

San Francisco, Cal. —Bėgy paskutinių penkiosdešimties metų, dar pirmą sykį Anglija užsakė Suv. Valstijoms pabudavoti laivą. Šis užsakymą gavo "Union Iron Workers Co."

Austrijos belaisviai Rumunijos vyriausioj kvatierioj.

Švedija, Ispanija ir Šveicarija darbuosis, kad karė neįvyktų.

Pereitoj subatoj paaiškėjo, kad trys neutralės valstybės — Švedija, Ispanija ir Šveicarija darbuojasi, kad tarpe Amerikos ir Germanijos neįvyktų karės. Sakoma, kad prie tų valstybių ir Rymo popiežius, Wilsonas esąs labai užinteresuotas tais plenais. Tų trijų valstybių atstovai daro viską, kas tik yra jų galėje, kad prikalbintus kaizerio valdžią sušvelninti ir modifikuoti submarinų kovos budus. Labiausia darbuojasi Ispanijos ambasadorius Berlyne, ponas Bernabe, Švedijos valdžia ir Šveicarijos ambasadorius Amerikoje Ritter, kas svarbiausia, kad Švedijos valdžiai taikos darbe padeda Amerikos ambasadorius Švedijoj Morris, kuris veikia ant lochos rizikos. Taip pat yra žinoma, kad Šveicarijos valdžiai, jeigu Suv. Valstijos nei per nago juodymą nenusilenks prieš Vokietiją. Šituos Amerikos žodžius Švedijos valdžia tuojaus pranešė į Berlyną. O šiuomi tarpu, Berlyne varoma didžiausia agitacija, kad prikalbintus kaizerio valdžią elgtis švelniaus. Ispanijos ambasadorius ir Švedijos valdžia persergė Berlyno valdžiai, kad jeigu submarinų ir toliau skandins neutralius laivus be jokio persergėjimo, tai visas svietas priverstas bus sukilti prieš Vokietiją ir tuomet jai reikės taikinties blogiausiomis sąlygomis. Yra viltis, kad Švedijos, Šveicarijos ir Ispanijos įtekme ant Germanijos gali turėti šokiąs tokias pasekmes. Prezidento Wilsono valdžia priduođa tam svarbos.

Eina gandas, kad Vokietijos užsieninių reikalų ministeris Zimmerman per Šveicariją pranešė Amerikos pirmajam ministeriui Lansingui, kad Vokietija visgi paisys neutralių šalių reikolų. Jeigu Vokietijos valdžia ištikrųjų padarytų nusileidimą neutralėm val-

stybėm, tuomet būtų viltis sugybos jų ir į miestą neišleido.

Iš Rymo praneša, kad popiežius Benediktas smarkiai dirba, kad perkalbėjus kaizerį sušvelninti submarinų veikimą ir neskandint laivų be persergėjimo. Popiežius susineša veik su visomis neutralėmis valstybėmis, kad tik užtikrinus taiką. Popiežius, kaip žinoma, daro įtekme ir per Amerikos kardinolus Gibbonsą, O'Connell ir Farley.

Pereitą pėnyčią atėjo telegramų per Londoną, kad pietinės Vokietijos katalikų dvasiškijs yra tos nuomonės, kad submarinam reikia naudoties atsargiau.

PARYŽIAUS LAIKRAŠČIAI DAR SUMAZĖS.

Paryžiaus laikraščiai karės metu žymiai sumažėjo. Dabar pranešama, kad iš priežasties trukumo anglies ir kitokių medegų, laikraščių formatai ir puslapių skaitliūs turės žymiai sumažėti. Vadinasi, vieton laikraščių, pradės eiti tik lapeliai.

GINKLUOJA PASAŽIERINIUS LAIVUS.

Atstovai "American Line" kompanijos nusprendė apginkluoti visus savo laivus, kad jie galėtų apsiginti nuo užpuolimo submarinų. Dabar jau pradėta ginkluoti didelis pasažierinis laivas "St. Louis". Pirmiau šio laivo darbininkai visiškai buvo atsiskak nuo plaukiojimo, bet dabar sutiko, jeigu kompanija pakels ant 150 nuosimėjų algas. Vadinasi, už pinigų sutinka ir savo gyvastį parduoti.

SUMAZINO SARGYBĄ ANT VOKIEČIŲ LAIVŲ.

Iš Washingtono atėjo įsakymas sumažinti sargybą ant vokiečių laivų, kurie dabar randasi Suv. Valstijų uostuose. Visa padidinta sargyba jau nuimta ir palikta paprastoji. Laivų darbininkams ir tarnautojams pavēlinta išeiti nuo laivų į miestą. Prie padidintos sargybos jų ir į miestą neišleido.

KIEK VOKIEČIŲ SUBMARINOS PASKANDINO LAIVŲ?

Vokiečiai, apskelbdami submarinų karę, pasakė, kad į mėnesį galės paskandinti milijoną tonų įtalpos laivų. Dabar jau dešimt dienų, kaip vokiečių submarinos skandina be jokio pasigailėjimo visus prekinius laivus, einančius į Angliją, Franciją, Italiją ir Rusiją. Per dešimt dienų, t. y. nuo 1 iki 10 vasario paskandino 160.000 tonų įtalpos laivų. Vadinasi, jeigu ir toliau taip seksis skandinti, tuomet į mėnesį galės paskandinti apie pusę milijono tonų įtalpos laivų.

Laivų gi kompanijos sako, jeigu bus visi prekiniai laivai apginkluoti, tuomet vokiečių submarinų veikimas turės žymiai nusilpnėti.

NEDUODA M LONDONUI KALBĖTI.

Vienintelis socialistų atstovas kongr. M Londonas norėjo kalbėti apie dabartinę prezidento Wilsono politiką. Kadangi klausimas apie Wilsono politiką nebuvo dienos klausimu, todėl reikalinga, kad kongresas vienbalsiai sutiktų tą klausimą pakelti. Jeigu tik atsiranda nors vienas kongresmanų priešingas, tuomet neduoda ma apie jį kalbėti. Kada Londonas tą klausimą pakėlė, tuojaus vienas republikonų partijos kongresmanas užprotestavo ir Londonui likosi užkimšta burna. Londonas gi pasakė, kad jis visuomet panašiai pasielgs, kuomet republikonai norės ekstra pakelti kokį nors klausimą.

LENKŲ LAIKRAŠTIS APIE VILNIŲ.

"Nowa Reforma" rašo, kad padarytasai Vilniaus gyven-tojų sąrašas parodė, jog mieste esama 52 nuosimėčiai lenkų, 2,6 nuosimėčiai — lie-

tuvių, 1,7 nuoš. — rusų ir gudų, 0,7 nuoš. — vokiečių ir 43 nuoš. — žydų. Lenkai turi vieną laikraštį — "Dziennik Wilenski". Vokiečių kalba eina du laikraščiai: vienas burmistro organas, antras — dešimtosios armijos. Gudai leidžia "Homon" (spauzdina 1500 egz.) Pradžioje buvęs spauzdinamas lotinų raidėmis, bet kadangi gudams tas raštas yra sunkus, neįprastas, tai buvo vokiečių valdžios prašyta ir šios sutikta leisti spauzdinti rusų raidėmis.

Mokyklos tokios: 50 pradedamųjų, kuriose mokina-si 5000 vaikų, 8 miesto, jose mokina-si 1,400 mokinių, 4 vidurinės, 5 mokytojų seminarijos (kursas nuo 16 savaisių iki 2 metų), 4 vidurinės specialės, liaudies universitetas (vokiečiai uždarė pirm kelių mėn.) įvairių amatų besimokinančių esą apie 7500.

Pramonė nuskurdusi, darbų nėra, todėl daugelis važiuoja Vokiečiuosna darbo įeskotų. Paskutiniuoju metu organizuojama darbininkų buria Kauno tvirtovei taisyti ir keliams tiesti.

Teisme kalbama vokiškai. Mokesčiai dideli. Nejudinamojo turto mokesčiai 3 kartus esąs didesnis.

Mūsų tautininkai ragina prie paklusnumo.

Pereitame "Laisvės" num. mes pranešėme, kad Chicago tautininkų vadovai, dantų gydytojai Zymontas ir Drangelis kurstė žmones siųsti Wilsonui telegramas ir rodyti lietuvių ištikimybę. Jie ragino užgirti Wilsono žygį, kuris pats vienas, net kongreso nepasiteiravęs, pertraukė diplomatiskus ryšius su Vokietija. Dabar mes parodysim, ką sako Chicago tautininkų laikraštis, "Lietuva" (N-ry 6, ant 4 pusl.):

"Mes norime priminti lietuviams piliečiams ir abelnai lietuviams, kad būtų atsargūs savo darbuose ir savo kalbose.

Mes, kurie esame šios šalies piliečiai, patį iš savo linos noro priėmėme pilietystę ir prizadėjome pilną ištikimybę šiai laisvės šaliai, kuri mus priglaudė nuo perskiojimų mūsų ločioj tėvynėj. Niekas nenorė karės, nenorime jos ir mes. Bet jeigu prezidentas ir šita šalis neras kitokio išėjimo, tai tuomet pamykim, kad mes turime būti ir esame ištikimi šios šalies piliečiai ir privalome išpildyti visas pareigas, kokias ant mūsų pilietystės išpuola.

Sulaikykite tuos savo vienuolius, kurie mėgina paleisti liežuvius — dēlei jų lochos gerovės; karės laikai yra nebaikos ir ne juokai ir

daug žmonių už savo ilgą liežuvių, už savo bereikalingą "kritikavimą" galėtų silaukti daugelį nemalonių. Žmones gali būti įsikišę ir vienas kitas durnas žodis gali įvesti bėdon. Mes esame šios šalies piliečiai, ji mums prieglaudė davė ir laike bėdos mes privalome būti jos ištikimais piliečiais ir gerais draugais."

"Laisvės" skaitytojai, ir be redakcijos pagalbos, žinios ką reiškia šita "Lietuvos" agitacija.

Atsiminkit, lietuviai, kad tuomi laiku, kada socialistai, įvairios unijos ir šiaip jau darbo žmonių organizacijos visais galimais būdais, visokiais protestais ir rezoliucijom stengiasi padaryti įtakę, kad karės nebūtų; kada visi taiką mylinti žmonės aiškina visuomenei, kad karė, jeigu kiltų, bus vedama vardan kapitalistų ir išnaudotojų reikalų — tuomi laiku mūsų tautininkai nužemintą giesmę gieda!

SKUBINA LAIVŲ STATYMA.

Newport, News. —Laivų statymo dirbtuvėse pradėjo darbininkai dirbti dienomis ir naktimis. Mat, čia yra statoma keli Suv. Valstijų kariški laivai. Dabar valdžia pareikalavo, kad tie laivai būtų padaryti daug anksčiau, negu pirmiau buvo sutarta. Kad tą reikalavimą išpildžius, pradėta dirbti dienomis ir naktimis.

ATEIVYSTĖS SUVARŽYMAS.

Galų gale įvyko tas, prieš ką taip ilgai buvo kovojama. Praeitą savaitę Atstovų Rūmas 297 balsais prieš 106 priėmė ateivystę varžantį bilį, o vasario 5 d. tą patį padarė Senatas 62 balsais prieš 19. Kadangi abiejose rūmuose antru kart bilius priimta daugiau negu dviem trečdaliais balsų, tai nežiurint prezidento Wilsono uždėto "veto", jis nuo gegužio 1 d. š. m. pastoja įstatymu. Reiškia, po gegužio 1 d. š. m. į Suv. Valtijas nebus įleistas nei vienas daugiau ne 16 metų turįs svetimtautis jeigu jis nemokės bent savo kalboje paskaityti. Lietuviai turi šitą įstatymą gerai suprasti. Kiekvienas turi nusiškiams parašyti, kad butinai mokyti lietuviškai skaityti (taipgi rašyti), nes nemokėdamas skaityti į Suv. Valtijas jau neįeis.

Sulyg įstatymo, bus įleisti tik tokie, kurie mokės bent lietuviškai skaityti: jeigu tėvas ar tėvukas važiuos pas savo sunų ir bus daugiau 55 metų; taipgi bus įleidžiama pati ar pas savo vyrą, motina ar močiutė pas sunų ir netekėjusi arba našlaujanti duktė pas tėvą. Kitokių išėmimų nebus.

(Ateitis).

Laikraščiu ir Gyvenimo Apžvalga

Kada karės giltinė barš-
kina į Amerikos duris ir
reikalauja kruvinų aukų,
lengviausia yra geriems ka-
talikams. Jiems nieko dau-
giau nereikia daryti, kaip
tik pulti ant kelių ir prašyti
pagelbos iš to dievo, kuris
jau leido išdžudyti deimtus
milijonų Europos žmonių.

Arkansaso, Mississippi,
North Dakota, California ir
Wisconsin senatoriai atsi-
sakė paremti Wilsoną, su-
laužius diplomatiškus ry-
šius su Vokietija.

Senatorius Works iš Ca-
lifornia pasakė: jeigu Vo-
kietija lauzo tarptautines
ketis, tai ar jų nelaužo Bri-
tanija, kuri faktiškai atkir-
to kelią Amerikos pirkliams
į Vokietiją?

Ir Britanija ir Vokietija
yra lygios žudikės. Amerika
žinoma, nori jų pėdom pas-
sekti.

The Sun, Wall gatvės or-
ganas, kuris tuomi geresnis
už kitus New Yorko laikra-
ščius, kad bent atvirai pasi-
sako kuomi esąs, praneša,
jog dėdės Samo šnipai jau
seniai dedasi į savo ausi, ką
sako Amerikos ateiviai. Pa-
dikime, Hobokene, vokie-
čių laivinių centre, jau
nuo tos dienos, kada vokie-
čių submarina paskandino
"Lusitania", šnipai pradėjo
vaikščioti pa salionus, drau-
gų mitingus ir klubus ir
klausyti, kas ką sėbia. Jie
išanksto jau surengė "neiš-
tikimų" vokiečių surašus.

Kiekvienas, kas kur kokį žo-
dį prasitarė prieš Ameriką,
yra padėtas ant juodo lapo,
Patriotiška histeria jau
jieskosi sau aukų.

FARIZEJUS JAU ŠNEKA.

Baltimorės farizėjus kar-
dinolas Gibbons jau suuo-
džia, kad Amerikoį kvepia
karštu žmonių krauju. Ir
tasai bažnyčios kunigaikštis
jau saukiasi Kristų į part-
nerius, kad pateisintus sker-
dynes, jeigu jos iškiltų.

Ar Kristus buvo taikos
mylėtojas — klausia kores-
pondentas kardinolo.

Ne — atsako Baltimorės
farizėjus — juk patsai Kris-
tus pasakė, jog įsiai atne-
šė pasaulin ne taiką, bet
kardą.

Supraskite, geri krikščio-
nys, kad jeigu jūs pradėsite
skerdynes, tai kardinolas
Gibbons ras evangelijoj už-
tektinai punktų, kad patei-
sinus kraujo praliejimą. Ant
to jau jie specialistai.

**J. D. ROCKEFELLERIS
UŽ VISUOTINĄ KAREI-
VIAVINĄ.**

New Yorke, prie baptistų
bažnyčios ant penktos ave-
nue gyvuoja vadinamoji bi-
blijos draugystė, kurios pre-
zidentu yra jaunasis Rocke-
felleris. Laikė metinių tos
draugijos pietų J. D. Rocke-
felleris pakilo ir pasakė
prakalbą:

"Visuotinas priversti-
nas kareiviavimas yra
vienatinis budas praša-
lint klesinę drąsiją šioje
demokratiškoje šalyje.
Komitetai" iš klerikalų ir
tautininkų atstovų. Kas
stoja už konskripciją

Kazarmėse ir lageriuo-
se susieina vaikai ir nuo
Fifth ave. (turčiai), ir
iš prastų grincijų ir tan-
kiai taip būna, kad be-
diniokas yra daug gere-
snis kareivis, negu tur-
čiaus sūnus."

Tiek Rockefelleris. Kaip
matot, įsiai turi plėną savo-
tiško "svieto sulyginimo".
Tas didelis "beibė" net tiek
nežino, kad ir kazarmėje y-
ra tie, kurie komanduoja ir
tie, kurie klausio.

**KAPITALISTAI AUKAU-
JA SAVIEMS REIKA-
LAMS, O MES?**

"Newark Leader", sociā-
listų savaitraštis, praneša ga-
na idomių dalykų apie vadi-
namąją laivyno lygą (The
national marine league). Ta-
lyga organizuoja karinin-
kus, daro įtekme spaudoj ir
Washingtono ir kursto ame-
rikiečius prieš kitas tautas.
Tos lygos tikslas esąs tas,
kad padaryt Ameriką pir-
mąja nacija ant jūros.

Lygos valdyba rašinėja
laiškus visiems Amerikos
turčiams, biznieriams ir iš-
anksto nužiūrėtiems visuo-
menės veikėjams, kviesda-
ma juos dėtis lygon.

Nariai įkurėjai moka me-
tams \$250.

Amžinieji nariai moka —
\$100.

Paprasti nariai — \$250.

"Newark Leader" rašo,
kad ne tik atskiri turčiai,
bet ir firmos dedasi prie
lygos. Susimetę druton or-
ganizacijon buržuazijos pi-
lioriai gali kontroliuoti ir vi-
suomenės nuomonę ir spau-
dą.

Kaip matot, buržujai veika
išsiujuose. Draugai socia-
listai, mes turime veikti
dar smarkiau.

**ILGĄ JIEŠMĄ BEDRO-
ŽIANT.**

Socialistai taip ir nepa-
žengia pirmyn su Chicagoj
užmegstu sumanymu tverti
savo susiėlpimo dr-ją. Ki-
ti reikalai, dažnai daug
menkesnės svarbos, nustel-
bia šį pirmąjį sumanymą.
O tuo tarpu, taip vadina-
mame tautiškame susivieni-
jime dalykai klypsta vis
blogesniu pusėn. "Tėvynė"
kurios palaikymui aukauja
spėkų ir pinigų ne vienas
tūkstantis socialistu ir jų
simpatizatorių, vis aiškiau ir
aiškiau klypsta prie tauti-
ninkų partijos. Ji virsta ofi-
cialiu Sendoros organu, nau-
dodamos ta progą, kad socia-
listai savo tarpe nesutinka.

Apie SLA. vadus "Nau-
jienos" visai teisingai sako:
"Ažuot rupinasi pašalpos
ir apdraudos reikalais. Jie
praleidžia laiką visokiose
politikose; ažuot buvę beša-
liški ir bepartvyiški musų
visuomenės judėjime jie ro-
do didžiausią partvyiškumą.
Ar toks elgimosi budas gali
įkvėpt užsitikėjimą draugi-
joms?"

Kada buvo svarstoma Lie-
tuvių Dienos klausimas, S.
LA. viršininkai padarė sla-
ptą sutartį su klerikalais ir
įsteigė vadinamą "Centrali
demokratiškoje šalyje. Komitetai"
iš klerikalų ir
tautininkų atstovų. Kas
stoja už konskripciją

tam nesirado vietos toje i-
staigoje.

Paskui SLA. valdybos na-
riai važinėjo Washingtonan
ir šmeižė tenai socialistus ir
dar didesnius šmeižimus
paleido per lietuvių laikra-
ščius.

Kodėl SLA. tą viską ken-
tė? Kodėl, jeigu įsiai yra
"milžinas", įsiai nepavarto-
jo savo intekmės tam,
kad sustabdžius klerikališ-
kai tautiško bloko intrigas
ir partvyiškus užsivarinėji-
mus?

Tame pačiame numeryje,
kuriam "Tėvynės" redakci-
ja prabilo apie užsitikėjimą
Susivienijimu, aprašoma
naujas "visuotinasai suva-
žiavimas". Kas tenai dalyva-
vo? Vieni tik partvyiški tau-
tininkai ir dvejetas liberali-
škų klerikalų. Suvažiavi-
mas buvo partvyiškas, vie-
nok SLA. viršininkai jame
oficialiai atstovavo savo
organizacijai. SLA. tuo budu
tapo vėl intrauktas į party-
viškos politikos verpetą.

O "Tėvynės" redakcija
tam visam gelbsti."

**SLAPTOJI SOCIALISTŲ
SPAUDA VOKIETIJOJ.**

Kairieji Vokietijos socia-
listai priversti jau grie-
ties nelegališkai kovos įran-
kių, kadangi atvira, legališ-
ka kova negalima prie da-
bartinių aplinkybių. Jie
jau pradėjo leisti slaptus
laikraščius, kaip "Darbinin-
kų Klausimas", "Spartakas"
ir kiti.

"Darbininkų klausimo"
Nr. 2 randame sekančią ži-
nią:

Kuomet K. Liebknechtą
už kovą prieš karę 23 d. lie-
pos 1916 m. nuteisė ant
4½ metų į kalėjimą, tai įsiai
sušuko savo teisėjams: "o
vistik aš šaukiu — "šalin
karę, šalin valdžią!" Tuo ke-
liu, kuriuo K. Liebknech-
tas nuėjo, eina tukstančiai
ir tukstančiai musų draugu
Geriausieji musų draugai
pripildė dabar katorgas ir
kalėjimus. Tik ne visi teis-
mų nuosprendžiai pakliuna
į spaudą.

Vienas musų draugas A.
prasidėjo pirm teismo ka-
lėjime 7 mėnesius už plati-
nimą nelegalio lapelio. Pas-
kui jį nusiuntė karės fron-
tan. Kuomet kunigas laimi-
no ginklų, draugas A. su-
šuko: "Na, o kaip su palie-
pimu ne užmušk? Už tai ji
pasodino ant trijų metų į
kalėjimą.

Kitame garnizone jaunas
kareivis laike pulkininko
prakalbos sušuko: "šalin
masinis žudymas". Už tai
įsiai gavo penkis metus ka-
lėjimo.

Musų draugas K. sugrįžo
iš sargybos begalo nuvargęs.
Jisai nebuvo miegojęs veik-
tris dienas. Jo viršininkas
uždavė jam kokį ta kvailą
klausimą. Draugas atsakė
nelabai aiškiai. Tuomet vir-
šininkas pradėjo kloties.
Tuomet draugas, pritrūkęs
kantrybės, pasakė: "aš at-
sakiau, o jeigu jūs negirdė-
jote, tai todėl, kad jūsų au-
dysis prikimstos purvu. Už
tuos žodžius karės teismas
nuteisė jį ant 12 metų į ka-
lėjimą.

Latvijos Socialdemokratijos veikimas karės metu.

Drąsiai galima pasakyti,
kad jeigu visuose kraštuose
socialdemokratai būtų taip
gynę savo pozicijas, savo
tarptautiškus idealus, kaip
juos gynė Latvijos socia-
lismokratija šios karės metu,
tai mums nereikėtų kalbėti
apie krizį socialistiškam ju-
dėjime.

Prieš karę, vasarą 1914
m. Rygoj ir visoj Latvijoje i-
vyko visa eile streikų, de-
monstracijų. Judėjimas bu-
vo masinis, veikė pačios dar-
bininkų minios. Ryga neat-
silikdavo nuo Petrogrado,
kur darbininkų judėjimas
plaukė plačia revoliucijos
vaga. Minių judėjimą Lat-
vijoje krašte vedė socia-
lismokratija.

Karej kilus, einant mobi-
lizacijai, įvedus karės sto-
nų, nutrukus ryšiams su
svarbesniais Rusijos cen-
trais, minių judėjimas apsi-
tojo. Tačiau bus klaidinga
manyti, kad minios nuėjo su
patriotais, nors ir buvo pa-
daryta nemaža mėginimų
apsvaiginti žmones patrioti-
zmo opiumu.

Karej kilus, legališkas par-
tijos veikimas taip apsisu-
kino, kad virto visiškai ne-
galimu. Tiesa, išliko kiek u-
nių, kooperacijų, apšvietos
draugijų, bet jų veikimas,
karės stovio laiku, begalo
susisaurino. Prasidėjo nele-
gališkas darbas. Reikėjo su-
lįsti į pagrindinį ir organizuo-
ti kuoplačiausią slaptą agi-
taciją. Partija nutarė atsi-
liepti į kiekvieną bėgamąjį
klausimą. Ir pradėjo leisti
slaptas proklamcijas.

Nuo pradžios karės, iki
birželio 1915 metų, tai yra
per vienus metus laiko, pa-
pisa įšleido apie 50 atsišau-
kimų, atspaudintų daugiau
negu 500.000 egzempliorių.
Atsišaukimai buvo leidžiami
latvių, rusų ir lietuvių kal-
bose.

Pirmasai atsišaukimas iš-
ėjo rugpjūčio 1914 m. Įsiai
baigiasi žodžiais: "Kova už
musų pavergėją carą ir už
valdininkus dykaduonius
mums bjauri ir šlykšti. Ko-
va su carizmu — tai vienin-
tėlis budas išgelbėti žmoni-
ją, išgelbėti darbo žmones iš
ponų vergijos."

Rugsėjo mėn. išėjo
svarbus atsišaukimas "i-
liaudų". Ten sakoma: "va-
liandoj, kada žmonių liki-
mas padėtas ant svarstyk-
lių, kiekvienas žmogus iš
darbo minių turi žinoti: kas
kalta dėl tos katastrofos ir
kas daryti, kad išgelbėti
žmoniją... dar niekuomet ne-
girdėta, kad valdžios gintų
darbo žmones. Visur, o
ypatingai Rusijoje, kulka ir
nagaika — tai vienintelis
atsakymas į darbininkų rei-
kalavimus."

Atsišaukimas baigiasi lo-
zungais: šalin karę! šalin
patvaldytę! šalin Baltijos
baronų viešpatavimą! te-
gyvuoja tautų sukilimas!
tegyvuoja socializmas!
Sunku būtų suminėti vi-
šius atsišaukimus. Jų turinys
labai įvairus ir pritaikintas
prie įvairių atsitikimų: pa-
siekim, kada ateina 9 sau-
čioms, partija leidžia atsišau-
kimą, kada ponybė prašo au-
kų raudonajam kryžiui, par-

tija leidžia atsišaukimą, ka-
da prasideda žydų skerdy-
nės, partija atsiliepia, kada
Kuršan įsiveržia vokiečių
kariūmenė, socialdemokra-
tai apreiškia savo nuomonę.
Ir taip perdėm. Leidžiama
atsišaukimai dėl jaunųjų
kareivių, dėl mažžemių, dėl
ratnikų, dėl tų, kurie ren-
giai bėgti nuo vokiečių ka-
riūmenės antpludimo.

Šitie atsišaukimai darė į
minias begalinę įtekme, nes
juo toliau tęsėsi karė, tuo
aiškiau visiem darėsi ko-
kion bedugnėn ritosi žmo-
nija.

Centro komitetas, veikė
visą laiką. Veikė ir vietinės
organizacijos.

Karej įstojus į antruosius
metus, partijos veikimas ne-
tik nesumažėjo, o dar padi-
dėjo. Pradėta leisti net slap-
tus laikraštis "Baltijos Dar-
bininkas".

Žinoma, valdžia suarešta-
vo šimtus musų draugų ir
ne vieną komiteto narį iš-
siuntė Sibirą ir katorgon,
bet musų draugai dirbo sa-
vo darba.

Lietuviai darbininkai
daug ko turėtų pasimokin-
ti nuo savo brolių latvių ir
visų pirm revoliucijinės iš-
tvėrmės. Mes sakome: jeigu
visų tautų socialistai veikty
taip smarkiai, kaip veikia
latviai, tai nereikėtų žmo-
nijai taip ilgai laukti pate-
kant socializmo aušrinės.
(Medžiaga imta iš "Strah-
dnecks" ir "Sbornik Social-
demokrata.")

**STOKA CUKRAUS DANI-
JOJ.**

Nuo naujų metų (1917)
Danijoje tampa įvesta cu-
kraus ženklų sistema, tikta-
turint minėtus ženklus atei-
tyje bus galima gauti nusi-
pirti cukraus ir tai nedau-
giau, kiek bus reikalinga
kiekvienam asmeniui. No-
rint pakoleik didelės stoks
cukraus neatjauciama, te-
čiaus gį, manoma, kad tik
kartu sistema įvedant atei-
tyje bus galima apsiginti
nuo cukraus bado. Neseniai
tapo leista, kepatn ruginė
duoną įmaišyti nuo 15% —
50% miežinių miltų. Taigi
ir Danijoje gal neužilgo pri-
sies valgyti "karės duoną".

**BIBLIJOS PASEKĖJAI UŽ
KARĘ.**

Philadelphia, Pa. — Bidd-
lio Biblijos klesų asmuja,
turinti 12.000 narių, pasiun-
tė Wilsonui sekančio turinio
telegramą:

"Biddlio Biblijos klesų ar-
mija pasiulo spėką 12000 na-
rių apgyimui musų šalies".
Biblija ir kanuolė! Te-
gyvuoja biblija ir tegyvuo-
ja kanuolė!

KNYGŲ APŽVALGA.

Vokiečių-lietuvių žodžių
rinkyns (Deutsch-litauische
Wortschatz) sutaisė W.
St. Vidunas. Išleido Otto
von Mauderode, Tilžėje.
"Nauja Liet. Ceitunga"
sako: šis žodžių rinkyns be-
rods teikiamas pirma vokie-
čiams. Bet paskui įsiai bus
naudingas ir lietuviams."
Kaina 2 markės 50 pf.

"Naujienos" bėdavoja,
kad klerikalai per daug jau
giria Kapsuką. Žinoma, tai
nesmagu, bet juk tai nėra
argumentai dėl socialistų
prieš Kapsuką.

Socialistų priešai visuo-
met prisilaiko devizo: di-
vide et impera (skirstyk ir
valdyk!)

Amerikos laikraščiai vi-
suomet giria Liebknechtą,
bet tai dar nereikia, kad my-
li jį. Jie giria jį veidmai-
niaudami.

Įsimintingi žmonės tą u-
rėtų suprast.

Kas giria Kapsuką, o
"Vienybė Liet." rašo ve ką
apie "Naujienas".

"Naujienos" sutiko tėvy-
nė. — Ilgai klaidžiojusios
socialistų "Naujienos", pa-
galiaus savo nr. 13 užreikšė,
jogei dabar ir jos dažinojė,
jogei lietuviai turi savo tė-
vynę. — Intraukiame tatai į
savo kroniką..."

Pasidabojo.
Dabar išeina ant lygių.
Vieni giria "Kovą", o kiti
"Naujienas".

Bet tų gyrimų neverta
paisyti.

Lloyd George sako, kad
karė pasibaigs šių metų pa-
taigoje.

Taigi, taigi! Britai jau
1915 m. vasarą žadėjo karės
pabaigą, liepė tik laukt Kit-
chenerio armijos.

World'o almanache už
1916 m. pasakytą, kad apie
vasarą 1916 m. Vokietijai
pritruko kareivių.

Tai buvo viena iš tų pra-
našysčių, kurios niekuomet
neišsipildo.

Pastaruoju laiku visų mu-
sų klerikalų širdys pradėjo
linkti prie kaizerio. Mat, ca-
ras Lietuvai nieko neduo-
da, o kaizeris duoda.

Dabar tiems musų naba-
gams bus bėdos. Reikės iš-
praju lenkti savo širdis
prie tarkininkų ir demon-
struoti ištikimybės jausmus.

Apie "Ateities" kromą
daugiausia rūpinasi tie, ku-
rių pačių kromas neperdid-
žiausiam davade.

"Kardas" sakosi neklusias
prenumeratos. Jeigu jau
"Kardas" pakeltų pren. iki
\$1.50, tai "Keleivis" turėtų
įimt \$5.00, o "Laisvė" ko-
kiaus \$7-8.

"Keep behind the presi-
dent" — pasakė Jokubas Si-
ffas, pusiau vokiškas, pu-
siaud žydiškas New Yorko
bankieris, kuris ir su Mor-
ganu vieną pypkę gali ru-
kyt.

"Stay by president" šau-
kia "Staats Zeitung" ir "He-
rold".
Nabagėliai. Neseniai tą
patį Wilsoną šaukšte van-
dens norėjo prigirdyt, kolio-
jo, Britų agentu vadino, a-
gituodami už Hughesą — o
dabar, kaip tos krykštai-
jančios antelės, šaukia:
"stay by president".

Iš telegramų: Juodkalni-
jos karalius Nikolajus nenoi-
ri atsisakyti nuo karališko
sosto.

Žet kad jis jau seniai be
karalystės.

Kada Amerika pertraukė
diplomatiškus ryšius su
Vokietija, žinote, kas pir-
miausia iškabino "flages?"
Ogi žmogėdros iš Wall
streeto, biržos lupikai.

Tris dienas prieš karę
francūzų socialpatriotas Er-
ve rašė savo "laikraštį" "La
guerre sociale", kad francu-
zai darbininkai neturi reika-
lo guldyt savo galvas už
Rusijos carą.

O dabar tasai pats Her-
ve rašo straipsnius antgal-
viu "tegyvuoja caras".

Viena žydelkaitė iš Gar-
dino gub., nuo Druskininkų,
atvėžė Amerikon pusę sva-
ro juodos—juodos lietuviš-
kos duonos — "war bread".
Wilsonas su Švabu pasi-
rūpins jau, kad ir Amerika
turėtų tokios duonos įva-
lias.

Tai kaip dabar J Šliupas
į Europą nuvažiuos atsto-
vaut lietuvių tautą?

Nejaugi tos prakeiktos
submarinos sukludys išga-
vimą lietuviškai latviškos
respublikos?

Draugas Kapsukas para-
gavo pinacų (iš "Kovos").
Svarbi naujiena LSS.

Worcesterio parapija pe-
reitais metais išsimokėjo
skolų \$65.000.

O kur dar kunigo užlai-
kymas ir kas kita. Taigi,
vienos tik parapijos žmonės
sueda į metus klerikalizmo
idejai koki \$100.000.
Lietuviai socialistai, kiek
jūs sudėsite LSS. namui.

Ačiu dievams, diskusijos
apie drg. S. Michelsono mo-
kesčius Sąjungai jau pasi-
baigė.

Ir kam tokiam Kučinskui
prigulmet prie Sąjungos,
kuomet kokių ten presbite-
rių ar metodistų mitinge
jisai susikalėjo sau ant
mokslo per 100 dolerių?

Drg. J. B. S. stoja už ne-
prigulmingą Lietuvą. Jei
nori, tegul stoja, bet kam
pykt ant tų, kurie nenori
neprigulmingos Lietuvos.
Juk ją mes neišsikovosim.
Ją mums padovanos tie
džentelmonai, kurie mums ir
musų tautai tiek gero vėli-
ja, kiek plėšikai. Ir todėl ne-
ra dyvo jeigu by kas pasa-
ko: timeo danaos et dona fe-
rentes (bijaus danajiečių,
nors jie ir dovanas mums
neštų).

Menka viltis drauge J. B.
S., kad ateities Lietuvoj ne-
bus tautiškos kovos ir pro-
letariatas sučėdys daug spė-
kų. Kažin tik ar nebus ten
maži Balkanai?

Kas kam rūpi, o kaimyn-
kai "Vienybė" "Laisvės"
koncertai...

Čiru Viru.

**NEMUNO TILTAI KON-
TROLIUOJAMI.**

Tilžės Ceitunga rašo:
peržiūrėjimas įvestas. Kie-
kvienas turi savo išsirody-
mo popierius turėti, šiai
bus baudžiamas.

Meilės Laipsniai Jų išsivystyme

Svenčioniškis

(Tęsa)

negalėjo staiga įvykti, kad toks persikeitimas laukinio žmogaus gyvuliškų jausmų turėjo eiti palengva, laipsniškai. Jau pas laukinius žmones vietomis galima buvo užti ženklius "romantiškos meilės", apie kuriuos plačiai aprašo Westernmark'as savo knygoje. Kita vertus, mes matome, kad ir šeimynišką gėdynę antrieji meilės jausmai labai sunkiai leidžia savo šaknis ir labai palengva plėtojasi.

Paimkime kad ir lytišką gėdą. Taip vadinamojo kultūros gėdynės Ryme buvo padaryta dieviška (Tutunnus) stovykla, turinti vyrišką lytį ir laike šliubinių ceremonijų nuotaka viešai turėdavo užlipti ant tos stovylos ir atlikti susinešimą. Veisimosi dievas, padirbtas susinešimų momente, visose viešose vietose, kaip tai: parkuose ant plečių, didesnių gatvių ir tt. būdavo išstatytas neva kaip ženklas, paskatinantis žmones prie veisimosi. Biblijoje taip yra pasakyta, kad Abesolomas viešai ant namų stogo susinešinėja su savo tėvo Dovidovo pačiomis, kad parodžius miniai, jog jis pasiliko tėvo turto paveldėju ir kad pradėjo pildyti visas tėvo pareigas. Apie tai, kad Homero karaliaus dukteris plovė svečiams kūnus ir tepė juos aliejais, jau buvo minėta; bet ir vėlesniais laikais graikai laike iškilnių vaikščiodavo nuogomis lytiškoms kūno dalims, atiduodami joms pagarbą kaip suteikėjoms pasauliui gyvybės. Jau viduramžiuose pas vokiečius viešpatavo įprotis pradedant nuo paprastų žmonių ir užbaigiant karaliais, vakare visiems nuogai nusirengti ir be jokių drabužių eiti gulti. Apie šiuos įpročius liūdija drabužių daugybė tų laikų rašėjų. Beturčiai, nuogi po kelis gulėjo ne tik viename kambaryje, bet ir vienoj lovoj. Tik moteris, nuogai nusirengdamos ir eidamos gulti sykiu su svetimais vyrais, būtinai turėdavo ant galvos užsimauti tam tikras kepuraites su plačiais kaspalais. Danijoje įprotis vakare visiems nuogai išsirengti dar XVII šimt. buvo neišnykęs. Lippertas savo knygoje pasakoja apie danus: "Vienas lenkų oficeris 1658 metais atsilankė pas tuos žmones ir kada jie pradėjo nuogai rengtis jo akyvaizdoje, jis užklausė: ar jums negėda nuogais pasilikti, kuomet aš čia randuos? Pastarieji gi atsakė: to, ką dievas sutvėrė, niekados nereikia gėdintis; pagaliaus, juk ir drabužiai, visą dieną ištikimai tarnavę mūsų kūnui, turi pilną teisę nors nakčia pasislėgti." XV šimtmety pas rusinus buvo įprotis sykiu vyrams ir moterims eiti į visuomeniškas pirtis. Ir kas keisčiausia, kad suėjus į pirtį, tuli vyrai pasirūšdavo "gėdos" raistį, o moteris pasilikdavo visiškai nuogos, tik ant galvos su kepuraitėmis ir ant kaklo su karoliais. Viduramžiuose iškepta duona turėdavo lytiškų organų išvaizdą: kepėjai iš tešlos lipindavo įvairiose išvaizdose lytiškus organus ir paskui juos kepdavo. Ir tokią duoną godžiai valgydavo ne tik žmoneliai, bet ir kunigai. Tų duonų vardai, atsakanti jų išvaizdai, buvo vartojama be jokios gėdos kunigų, merginų, tėvų ir kūdikių.

Nekaltybė. — Įprotis saugoti savo nekaltybę taipgi palengva įvyko. Pirmiausia saugoti savo nekaltybę turėdavo tik moteris, vyrai gi nuo to buvo liūsi; net ir moterims buvo daromi išėmimai. Pavyzdžiui, Bochume išleistuose įstatymuose buvo perskyrimas 52, punktas pirmas, kuriame pasakyta, kad vyras, turintis moterį ir negalintis užganėdinti jos reikalavimu, privalo ją nuvesti arba nuvežti pas savo kaimyną. Benkų apygardoj prie šio įstatymo priduriama toks priedas: "Paskui vyras privalo savo žmoną atgal paimti, parsiųžti namo, mandagiai pasodinti už stalo ir pasiūlyti keptą vištą ir alaus stiklą." Veik visoj Vokietijoje moteris turėdavo įstatimišką teisę susinešti su svetimais, jeigu jų vyrai negalėdavo užganėdinti. Net Martynas Liuteris savo knygoje "Vom ehelichen Leben" pasakė, kad moteris, kurios vyras yra silpnas, gali nuo jo reikalauti pavilijimo slapta turėti susinešimus su jo broliu arba artimiausiu draugu.

Vienok šeimynišką gėdynę, jeigu vyras stiprus ir pilnai savo pačią užganėdina, moteris juridiškai žvilgsniui privalo būti ištikima. Visiškai kitaip dalykai buvo su vyrais; jų globoj radosi prostitucija, kuri šeimynišką gėdynę buvo išsiplėtojusi iki augščiausio laipsnio. Viduramžiuose "moterų namai" (Frauen Hauser) buvo pripažinti reikalingais dėl miesto gyventojų ir jie skaitėsi viešomis ir naudingomis visuomenės įstaigomis; vyrų susinešimai su nevedusiomis moterimis nesiskaitė moralisku prasižengimu. "Moterų namus" stengdavosi užlaikyti ne tik svietiški augštesnės klesos žmonės, bet ir dvasiškija—vyskupai, arcivyskupai, o Ryme net pats popiežius gaudavo dalį pelno iš tų namų. Apart to, kaip vyskupai, taip ir popiežius rašydavo apie tokius namus straipsnius ir garbindavo tas moteris, kurios randasi namuose ir pardavinėja savo kūną. Iš paleistuvystės namų XVI šimtmety popiežius gaudavo kaitais apie 20,000 dukatų metinio pelno. Mainio arcivyskupas taipgi gaudavo

vo nemažą dalį pelno iš paleistuvystės namų; 1442 m. kaip rašo von Maurer savo knygoje, jis graudžiai skundėsi, kad miestai, steigdamas paleistuvystės namus, jam daro didelę konkurenciją ir kad žymiai jo įplaukos sumažėjo iš paleistuvystės namų. Strasburgo vyskupas 1309 metais pastatė namą ir užlaikė paleisves. Buvo net tokių atsitikimų, kad vyskupai paleistuvystės namus valdydavo taip, kaip kad dabar valdo parapijines bažnyčias, paskirdami ant jų kunigus perdėtiniais. Pas tulas tautas laike šeimyniškos gėdynės paleistuvystės namai buvo užlaikomi didelę pagarbą ir toms moterims, kurios gyveno juose, suteikdavo didesnę pagarbą, negu toms, kurios vedė dorą šeimynišką gyvenimą. Abissinijoje kurtizanės ne tik kad buvo gerbiamos, bet dar prie karališkų palatų užimdavo gana augstas vietas; tankiai jas paskirdavo miestų ir apygardų viršininkėms bei valdytojoms. "Vedę vyrai, turinti savo šeimynas, labai didžiuojasi, jeigu gauna progą susidraugauti su kurtizanėmis. Turtinesnėji stengiasi net savo namuose jas užlaikyti. Indijoje bajaderės (paleistuvės) naudoja įvairiomis privilegijomis, kuriomis negalėjo naudotis vedę moteris ir joms buvo suteiktas garbingas vardas — "maloningos moteris". (Begum). Kada Budda atkeliavo į Bezalio miestą, tai būdamas dieviškų pranašų, apsigyveno pas garbiausią miesto bajaderę, nepaisydamas kad miesto magistras nenorėjo jam užleisti tos garbės, kuria pirmiau pats naudojosi. Japonų poetai garbino tas mergaites, kurios ant kelių metų parsiduodavo į paleistuvystės namus, kad už tuos pinigus palaikytų tėvus arba savo mylimąjį. F. S. Krauss savo knygoje nurodo, kad Japonijoje susinešimas su mergina, pardavinėjanti savo kūną, skaitoma ne kaip paleistuvystės akto atlikimas, bet kaip įžengimą į laikinį šeimynišką gyvenimą. Geišės taipgi naudojosi visuomenės pagerbimu. Afrikuose tuloms paleistuvėms buvo suteikta karališka pagarbą ir po jų mirties pastatyta viešose vietose stovylos. Tulose vietose prostitucija tampa priėmimi su religija. Herodot nurodo, kad Babilonijoje kiekviena moteris, nepaisant prie kokios klesos bei luomos ji priklausė, syki savo gyvenime privalėjo atsisėsti ant meilės dievaitės Militos altoriaus ir atiduoti vyrui, kuris pirmas meta ant jos kelių pinigų; tie pinigai eidavo meilės dievaitei Militai. Religinė prostitucija labai buvo išsiplėtojusi Azijoje ir Graikijoje. Veik prie kiekvienos bažnyčios būdavo ir "pasilinksmimo namai", kuriuose gyveno daugybė paleistuvių. Pavyzdžiui Komanoj buvo apie šeši tūkstančiai paleistuvių, kurios visą savo uždarbį aukėjo bažnyčiai, arba geriau sakant, jas užlaikė pati bažnyčia.

ATSIRADIMAS ROMANTIŠKOS MEILĖS.

Labai žingeidus apsiereikšimas atsiradimo romantiškos meilės. Dar šeimynišką gėdynę ji iškilą tartum kokią audrą, pereina per žmonių, apima augstesnę klesą, sukelia didžiausią ištivirkimą ir greitai vėl užgesta. Ir tik paskutiniame laipsny šeimyniškos gėdynės vėl pasirodo, pradeda palengva plėtotis ir įeina į normales meilės vėžes.

Graikijoje pas elandiečius pirmiausiai pasirodė audra romantiškos meilės, kuri, veikliausiai, išsaulkė gyveninan žmogaus kūno dailumas, nes dailės žvilgsniui senovės graikų ir dabartiniai dailininkai negali apiekti. Vienok toji meilė buvo supinta su didžiausiu ištivirkimu ir žiaurumu. Graikų moteris buvo atskirtos nuo pasaulio, uždaros, kaip kaliniai, joms nevalia buvo įgyti nors kiek mokslo, nevalia apsišviesti, visokie susinešimai, pasikalbėjimai bei pasimatymai su vyrais, išskiriant savojo, uždrausta. Augštesnės klesos moteris apsvietojė stovėjo ant lygus laipsnio su verge, kurį jai patarnauja. Todėl moteris negalėdavo savo vyrams suteikti prakilnesnių jausmų, pakelti jų upą bei dvasia, negalėdavo pritraukti prie savęs vyro, kad jis nuolatos būtų prie jos prisirišęs, kaip kad dabar yra. Tokiu būdu vyrai, trokšdami meilės, trokšdami gauti nuo moterų įkvėpimą, visuomet kreipdavosi į paleistuvystės namus, susidėdavo su paleistuvėmis, kurios, kaip jau minėjome, buvo liuosas, apsvietos, prakilnos ir gerbiamos ne tik visuomenės, bet ir karalių. Vyrai, ypatingai poetai ir dailininkai, paleistuves statydavo savo idealais ir jose matydavo lygų sau žmogų bei draugą.

Toliaus graikai jau pradėjo neužganėdinti paleistuvėmis, jie ėmė klajoti toj savo romantiškąjį meilę, beješkodami prakilnesnių jausmų ir kas syk vis klimpdami į didesnį ištivirkimą, vis daugiau moraliskai nupuldami. Pradėjo vyrai su vyrais romansuoti ir atlikinėti susinešimus. Ši "gamtiška meilė" užsidedė gimnastikos klubuose ir gimnazijose, laike lavinimo savo kūno; ištivirkimas taip smarkiai išsiplėtojė, kad paskui pradėjo skaitytis natūralisku bei gamtišku apsiereikšimu, buvo praktikuojamas ir užgriamas net filosofų ir kitokių mokslo vyrų. Galų gale, ta jų "meilė" pradėjo lošti tokią pat rolę, kokią lošia dabartinė lytiška meilė. Mes randame, kad vyras, įsimylėjęs kitą vyrą, elgėsi lyginai taip, kaip kad dabar įsimylėjęs vyras į moterį. Jie rašinėdavo meiliškus laiškus, eiles, pasakodavo visokias nesąmones, išreikšdami savo meiliškus jausmus, būdavo pas juos pašėlęs pavydumas tos meilės, klajodavo naktimis, eidavo ir stovėdavo prie durų savo mylimo, skusdavosi nuobodu, ilgėsiu ir tt. Žodžiu, visas tų laikų graikų elgimasis persto neapdirbtą karikatūrą dabartinės romantiškos meilės.

JEIGU KARE KILTŲ—KAS TUOMET?

Keistas tai palyginimas, bet jisai noroms nenoroms prašosi ant lūpų. Rumunija irgi įstojo karėn, gindama kokias tai "nacionalės garbės" ir "žmoniškumo" teises. Jai, matote, taip pat, rūpėjo karės pabaigos priskubinimas. Kas iš to viso deklamavimo ir dekoracijų išėjo — visiems žinoma; nereikia nei daug aiškinti.

Vokietija jau sumušta, Austrija jau merdėja — šaukė tuomet Rusija ir Francija, traukdamos karėn tuos pusiau žigonus, pusiau italus. Ir Rumunija pasigundė pigaus laimėjimo ir gausaus pelno.

Kiek ji pelnė mes gerai žinome.

Daugelis Amerikos džingistų, ansimetų žmonijos labu, šneka ir argumentuoja panašiai. Girdi, Vokietija jau stingsta, tai mes duosim savo milijardus ir laivyną ir užbaigsim karę, žinoma, — vardan žmonių gerovės. Ir Wilsono organas "The New York World" priduria dar apie baisią moraliską (dorišką) įtekme kokią turės Amerikos įsikišimas.

Lygiai taip kalbėta Rumunijoje ir Italijoje, nors tų šalių politikieriai net Amerikoj netikėta. Perdaug jau nuogi, perdaug jau aiškūs, buvo plėšikiški tikslai.

Idomu, kad ne tik socialistai, bet ir daugelis šiai naujonių ir net politikierių persergsti Amerika nuo karės. Tuli iš jų tai daro išgeros valios, o tuli tikrai todėl nenori karės su Vokietija, kad jiems rūpi karė su Japonija ir Mexika. Taip, padėkim, elgiais Hearsto laikraščiai.

Jų argumentai prieš karę yra gana įdomūs. Paklausykim, ką jie sako.

Amerika pyksta ant vokiečių todėl, kad šie nori pastoti Amerikos biznierių kelią į Franciją ir Angliją. Žinoma, tai gana bloga ir atsiliepianti ant kupčių kišenius, bet argi Britanija nepastotjo kelio amerikoniškas daryti biznį su Vokietija. Juk faktiškai jau nuo karės pradžios Amerika nesučičia laivų Vokietijon. Ergo — ir Britanijos ir Vokietijos paskelbtosios blokados yra lygiai nelegalios kos tiesių žvilgsniui žiūrint.

Bet kasgi šioj karėj paisto teisių? Net juokinga kalbėti apie teises. Jeigu neutrališką kas žmogus papuls tarp kariaviančių pusių ant sausumos, žemio, ji kas minutą laukia kulka. Ta pati rizika ir ant jūros.

Anglija jau seniai giriasi badu numarisančią Vokietiją, atkirsdama ją nuo viso pasaulio, kas jai išdalies ir sekasi. Amerikos politikieriai ir laikraštininkai prieš neprotastuoja, nes jie daro biznį su talkininkais, o ka dangi tu talkininkų daug, tai ir biznis gerai apsimoka.

Vokietija nutarė atsiginti Britanijai tuo patim: akis už aki, dantis už danti ir anskelbė Britanijos ir Francijos blokada.

Kokias pasekmes galės turėti blokada? Vokietijos eeraliam štabe sėdi vyrai su sąlalom, o ne su puodynėm. Ta jau žino visi. Jeigu jau jie nutarė ka pradėti, tai, veikliausia, išdirbo geriausius plenus.

Per pirmą savaitę, nuo 1

d. vasario, vokiečių submarinos paskandino priešų ir ne priešų laivų, kurių to nažas (įtalpa) siekia 130.000. O juk dabar dar tos submarinos veikia atsižiurėdamos į Ameriką. Jeigu joms nereikėtų bijoti Amerikos ir jos galėtų viską ir viską skandinti be jokios baimės, tai nuskandintų kur kas daugiau. Štai kodėl Vokietijos generalis štabas apskaitė, kad per mėnesį submarinos gali nuskandinti laivų, turinčių milijoną tonų. Tuo tarpu, pereitais metais į Britanijos uostus įplaukė viso labo laivų, turinčių apie 11 milijonų tonų. Jeigu Vokietijos submarinos kas mėnuo skandins vieną milijoną tonų, tai per 11 mėnesių Britanija lieka be prekybos. Rysiai su svietu nutruksta, o Britanija gali prasilaikyti be maisto iš šalies tik kelius mėnesius.

Paprastais, ne karės, metais Britanija įgabena (12.000.000 tonų maisto; o to maisto jai užtenka ne daugiau, kaip ant 6 savaičių. O kas bus, kada tiek maisto negaus? Atsakymas aiškūs. Negana to. Juk Britanija turi dar siųsti maisto savo kariuomenės Francijoje, Egipte, Solonikuose ir tt.

Žinoma, submarinoms pradėjus veikti įtemptu smarkumu, neutraliai biznierių vargiai rizikuos siųsti savo laivus, o žmonių darbininkų, kurie sutiktų važiuoti laivais, žinodami, kad juos laukia mirtis, taip pat gal visai nesirasti.

Iš to lengva padaryti išvedimą, kad submarinos, veikdamos ir nieką neatsižiurint, gali suvartoti Britaniją į ožio ragą per kokią 10-12 mėnesių.

Apie Franciją reikia pasakyti, kad jai jau dabar trūksta anglių. Jos angliakasyklos Lillio apygardose dabar vokiečių rankose. Ir jeigu Francija anglių negaus iš kitur, jai bus didžiausio vargo.

Bet gal Amerikos įsikišimas galėtų padėti talkininkams? Į tai atsako tulas Hearsto laikraštis (N. Y. American) pranašavimu, kad Amerikos prisidėjimas gali dar pabloginti talkininkų padėją.

Amerikos laivynas. Kokia galėtų būti jojo rolė? Šiuo metu laiku prieš vieną vokiečių karės laivą talkininkai gali pastatyti 3 savo laivus ir visgi iš to nieko neišeina, nes vokiečių laivynas tūno savo uostuose ir niekur neišeina. Taigi, jeigu prieš 1 vok. laivą būtų ne 3, o 4 talkininkų laivai, rezultatas nuo to nesimainytų. Kaizerio laivynas visviena neišleis iš Kielio bazos, o jįsi apsiminaves ir prie jo negalima dasigaut.

Ir dar: šiuo metu laiku talkininkai gauna daug amunicijos iš Amerikos; kareikius, Amerika turėtų savais reikalais rūpintis ir talkininkai jau nebegautų tiek amunicijos; antra gi, jos ir privežt nebūtų galima.

Amerikos milijonai? Žinoma, jie būtų pravartu gauti Europos bankrutams skoloms apmokėti. Bet pakelti išdirbystę ant didesnės skalės, pakelti amunicijos išdirbystę vargiai jau galima Francijoje ar Anglijoje. Pini-

met žmonių nėra.

Tai ve koksai ateities prospektas klotasi prieš mus, jeigu Amerika įsikištų į karę. Žinoma, negalima duoti nukirsti galvos, kad tai jau tikrai taip ir bus. Bet taip gali būti.

X. Y. Z.

Telephone 1900 Greenpoint.

Dr. H. Mendlowitz

271 Berry Street

Gydau ligonius įvairiomis ligomis, cypač mano specialė tai moterų ligos.

Gera įsitemykti adresu:

DR. H. MENDLOWITZ

271 Berry St., Brooklyn, N. Y.

Kampas So. 1-mos gatvės, a

AR TURI TA NAUJA KNYGA APIE LYTIŠKĄ GYVENIMĄ?

Jeidat neturi, tai pasikubink gauti, nes knyga gali greit išbaigt. Apie tos knygos naudingumą paklausk ty, kurie jau ją turi. Knygos vardas

Patarmės Merginoms Apie Lyties Dalykus.

Parašyta žinomos lytiškų dalykų aiškintojos ponios M. H. SANGER. Tai knyga reikalinga visoms merginoms, moterims ir vyrams. Joje aprašoma lytiškų organų išsivystymas, jų veikmė ir svarba visame moteris ir vyro gyvenime; apvaisinimas; vaisiaus augimas; nėštumo hygienė; motinystė ir jos hygienė. Tai geras aprašoma lytiškų dalykų. Knyga turi 120 pusl. ir paprastai pakeičia, kurie palengvina aprašomus dalykus suprasti.

KAINA TIK 50c.

AR MYLI DAINAS?

Štai nauja dainų knyga, kurioj rasid daug tokių dainų, kurių niekur jau nerandama. Knygos vardas

Ivairios Dainos.

Tai yra stora, 216 puslapių, knyga, kurioje telpa daugybė įvairiausių dainų. Tarp jų yra nemažai senovinių, kurios mūsų seneliai dainuodavo, bet kurios dabar veik visai užmirštos. Dainos visokio turinio: meiliškos, juokingos, kalninės, tautiškos, karinės, politiškos ir kitokios.

KAINA 50c.

AR VERTA BUTI TEISINGŲ?

Visada yra žmoniai, kurie stengiasi dora ir teisingai gyventi, bet koki jie gauna už tai atlyginimą ir koks jų likimas, — parodo vieno tokio žmogaus istorija. Jo gyvenimas taip utimantis, jog skaitosi, kaip grobiavio pasaka. Tos knygos vardas

Kovotojas už Teisybę

Jeromimas Savanorolla. Kas nori žinoti apie teisingo žmogaus vargus senovėje ir apie dvasišką doraus, tam ši knygelė būtinai reikalinga.

KAINA TIK 25c.

Reikalavimus ir pinigų siųskite šiuo adresu:

J. STROPUS,

6 Loring St.,

So. Boston, Mass.

ŠOKIŲ MOKYKLA

Jau 36 metai, kaip gyvuoja Prof. Stern Šokių Mokykla, 952 Broadway, kamp Myrtle ave. Brooklyn, N. Y.

Waltz, Two Step, Foxtrot, One Step ir įvairius mados šokius mokymai, privatiškai ir klasioje. Mokestis nuo \$5.00 iki \$10.00 pagal šokių. Mokykla atdara nuo 9 ryto iki 11 val. vakaro, taipgi ir nedideliomis. Mokymai balių šokių ir stage'aus. Klauskite atslankydami informacijų. THE STEIN SCHOOL OF DANCING 950-52 Broadway, Brooklyn, N. Y.

DR. I. A. LEVITT

SURGEON DENTISTAS

Skavama dantų sustabdau antek. Ištraukia be jokio skausmo. Paklauskite, kas pas mane dantis taisyti.

221 So. 4th Street

Brooklyn, N. Y.

Telephone 595 Greenpoint.

Daktaras J. MISEVIČE

Specialistas širdies ir plaučių ligų.

Nuo 8-10 ryto

Nuo 12-2 po piet

Nuo 6-8 vakaro.

270 BERRY STREET

BROOKLYN, N. Y.

LAISVĖ

Ši du sykiu savaitė, Uteninkais
Pėnydionis, 183 Roeling Str.
Brooklyn, N. Y. Leidžia Lietuvių Koo-
peratyvška Spaudos Bendrovė, 183
Roeling St., Brooklyn, N. Y.

Pirmininkas — Ch. Liutkus, Sekr.
torius A. Jurevičius, Kasierius V.
Paukštys, Redaktorius L. Pruseika,
Pagalbininkas red. V. Paukštys,
Prenumeratų metams: Amerikoje
— \$2.50, Kanadoje ir užrubežiuose
— \$3.50; pusei metų Amerikoje
— \$1.25, Kanadoje ir užrubežiuose \$1.75.

Yearly subscription rates: in U. S.
\$2.50, to foreign countries \$3.50

"Entered as second class matter
March 11, 1914, at the Post Office
at Brooklyn, N. Y. under the Act
of March 3, 1879."

"KOVAI".

Tiesa, mes gavom "Atsa-
kymą 'Laisvė'". Manėme,
kad draugams jau vietos
pritruko "Kovoje", tiems
bergždiems ginčams šelpi-
mo klausime, tat mielai bu-
tume patalpinę jų atsaky-
mą "Laisvėje", butume už-
leidę jums gerą sklypą vie-
tos. "Laisvės" redaktorių
pasiuntė jums telegramą, sa-
kydamas, kad atsakymas
galės tilpti "Laisvėje", jeigu
jisai netilps "Kovoje". O
jūs užėmėt pustrėčios skil-
ties "Kovoje" ir panorėjot
užimt pusketvirtos skilties
"Laisvėje" tuo pačiu raštu.
Jeigu kam patinka toks vie-
tos aikvojimas, tai jau tik
ne mums. "Laisvė" paprastai
nemėgsta maitinti savo skai-
tytojus visokiais perspaus-
dinėjimais. Be viso to, mes
nenorėjom leisti dar vieno
"Laisvės" num., specialiai
pasvęsto "Kovai", o taip bu-
tų išėję, jeigu prie "Kovos"
atsakymo butume tiek pat
dar savo prierasą pridėję.

Manom, kad ginčus dėl
šelpimo galima užbaigt. Pri-
sipažint prie klaidos — tai
gerai, bet "Naujojo Gady-
nė" tai neatitaisyta. Mes
ant visados pasiliksime tos
nuomonės, kad diskusijose
šelpimo klausime jūs buvot
neteisingi sulyg kitų laikra-
ščių. Šiaip ar taip turite
pripažinti, kad Amerikos so-
cialistai net ir šelpimo klau-
sime pasirodė ne oportunist-
tais. Jie išlaikė savo fonda.
Jeigu jie visą laiką taip el-
gėsi, tai reikėjo ir jums man
daugiau elgtis su "Keleiviu",
bent tame klausime ir jeigu
kritikuot, tai draugiškai. Ta
begalo nedaili jūsų kritika
savo laiku išsukė aštrumą
ir mūsų pusėje.

Kad "Laisvės" red. būtų
kuomet norsėjusi prieš
Brooklyno konferencijos re-
zoliuciją, to, veikiausiai,
nieks nedarodys. Ji netik
rejo prieš tą rezoliuciją, bet
gynė ją. Musų ginčai su
"Kova" nepalietė tos rezol-
ucijos. Jieėjo dėl dalykų į-
vykusių daug ankščiau.

Dėl A. Bulotos laiško. Juk
mes jūm siuntėm tą laišką,
ir sakėm, kad norim sykiu
su tuo laišku padėti "Laisvė-
je" ir jūsų atsakymą. Nenor-
ėjot, nedavėt atsakymo —
tai jau jūsų, ne mūsų daly-
kas. Mes pasielgėme sulyg
Sandoros įstatymų. Reikėjo
duoti "Laisvėi" savo atsaky-
mą ir viskas bus buvę ge-
rai. Kodėl nedavėt?

Dėlei "Keleivio" apskelbi-
mų. "Kovos" Nr. 51 (pereit-
tų metų) užspulta ant "Ke-
leivio" visai ne dėl politinių
apskelbimų. Ten stačiai kal-
bama apie salininkų ir
bravorų skelbimus, neminint
apie jokius politinius skel-
bimus.

J. A. Svyrunėlis. Mobilizacija.

(Pabaiga)

Scena IX.

Rekšlys. — (Bučiuoja Marytę) Sudiev
Maryt, klausyk mamos, būk gera mergai-
tė.

Marytė. — Tėveli! (užsidengia ranko-
mis akis, verkia).

Rekšlys. — (Rekšlieni) Mano brangi!
sudiev! likie sveika, tik vieno meldžiu, mel-
džiu ant visados: dorai išaugink Marytę!..

Rekšleinė. — Jonai, (verkia) mano
brangus, tu žinai, kad Marytė, tai visos
mano gyvenimas ir dėl jos visa pasiaukuo-
siu... (bučiuojasi).

Rekšlys. — Pagelbėk mano senutei mo-
tinai (atsitraukia. Puola po kojų senutei).
Motute, motute!... (alpstas).

Senutė. — Sunceli! Oi, dševe! apalpo!..
Martyt, vandenio, vandenio!..

Rekšlienė. — (Greit atnešus vandenio,
lieja). Dieve... Jonai!.. Jonai!..

Scena X

Sargybinis. — (eidamas) Nu, skore!
Pamatęs apalpusi). Ach! Gospodi!

Marytė. — (puola ant tėvo, šaukia)
Tėte, tėtyt! ar jau numirei?...
Sargybinis. — (šaukia) Vyrai, vyrai,
eikite čia!

Du vyru. — (eina, nusistebi.)
Sargybinis. — Paimkit ir neškit lau-
kan.

Rekšlienė. — Neleisiu!
Sargybinis. — (piktai) Šalin, boba!
(nustumia).

(I vyrus): Ko stovit? neškit!..
(I senukę): Ti, starucha, dovolno, at-
chodi. (nustumia senukę ir Marytę).

Vyrai išneša.

Scena XI.

Rekšlienė, Senukė ir Marytė. — (nori
bėgti paskui, bet sargybinis uždao duris,
neleidžia. Rekšlienė bėga prie lango ir pa-
puola. Sargybinis išbėga laukan.)

Marytė. — (Kabinas prie motinos, šau-
kia). Matute! matute! tėtė išvežė!..
Senutė. — (Sukrinta ant kedės ir kar-
toja). Dieve!.. dieve! oi, dieve!..

Už lango: Sudiev! sudiev!.. negreit pa-
simatysime. Sudiev ant visados.
(Girdėtis tolimas dainos balsai maišyti
vyru ir moterų).

Uždanga.

AŠ EISIU Į KOVĄ!

Nelenksiu aš sprando

Nors visas pasaulis,
Netekdamas proto
Prieš manę sustos.

Nedėsiu aš ginklo,
Nors tikrasis brolis
Kovoje už laisvę
Man kelis užstos.

Nejausiu aš skausmo,
Nors širdis matušės
Prakeiks mano vardą;
Nebglaus, nebgodos.

Aš eisiu į kovą,
Nors lūpos sesutės,
Sumindamos meilę,
Mane nebučiuos.

Nelenksiu aš sprando,
Nors visas pasaulis,
Netekdamas proto
Prieš manę sustos,—

Aš eisiu į kovą,
Pakolei pasaulis
Laisvu ir teisingu
Žmonijai pastos.

Keršto širdis.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

Kaip brangus mums yra
Kvieteliai grožybės,
Kai didi, galinga
Tvirta Amžinybė, —
Kožnam ir visuomet
Taip lygi, tiems turtams
Tai didžiai galybei,
Tur būti TEISYBĖ.

LIETUVOS ŠELPIMO KLAUSIMO IDILIJA.

(Satyra).

Bartuška ir Augustaitis
Ir Kemėšis, — tai draugai;
(Jie visi vienodo plauko
Romos juodi kunigai).

Stasys Šimkus — tai "dudorius"
"Bepartyviškas" žmogus.
O dabar tai, paklausykite,
Kokia pasaka čia bus. —

Išbadėję, nelaimingi
Tėvai, broliai Lietuvoj,
Prašo duonos; skundžias — žuvą
Karės baisytojų audroj.

Šimkus jiemsiems elgetauja.
Renka vargšams pinigų,
Ir ramina: "Brangus broliai,
Jūs nežūsit nuo vargų!..

"Nors ir namų nebetekot,
Kėnciat šaltį po miškus,
Nors jus slegia, nors jus spaudžia
Jungas priespaudos sunkus,—

"Jūs nežūsite nuo bado;
Štai ve, duonos ir dešros.
Amerikiečiai jus pagelbės,
Kol sulauksite giedros."

— Ei, šarap, tu! — Šimkui tarė
Tris broliukai kunigai, —
Tris broliukai sakaliukai,
Vieno plauko tris draugai. —

"Ei, šarap, tu! Mes čia ponai,
Ant tos duonos ir dešros.
Mes paliksime valdonai
Ir ant pačios Lietuvos!..

"Tu judošių, — tad nedrįskie
Apie vargšus nei šnekėt.
Mes mokėsime juos sušelpiti,
Tu sau eik šunims akėt!..

"Lietuva tai ženė caro, —
Mes prisiekie jam tarnaut.
Mums nereikia jokios laisvės, —
Tu kuzdubeli, "geriaut!"

Nelaimingi tėvai broliai
Randa, — prašo duonos duot,
Bet jau Šimkus nebegali
Vargšams aukų kolektuot...
Hocus Focus.

DRAUGEL.

Kuomet aš klausiu
Kam sypsa stebuklinga,
Zavėji man sielą,
Gaivini jausmus?

Tu kaip "kokėti"ka"
Naivi, begailėstinga,
Sakai man sakinius
Neaiškius, slaptus...

Kuomet aš klausiu,
Kam daina taip jausminga
Žadinė meilę,
Vaizdinė džiaugsmus?

Tu kaip mažutė
Taip silpna bejėgė...
Nenori išreikšti
Troškimus tikrus.

Kuomet aš pykstu,
Tu malda taip verkminga,
Neleidi apleisti
Man tavo namus.

Sakyk ar ilgai
Nežinia taip skausminga,
Kankinai man širdį,
Gimdysi skausmus?

Keršto širdis.

LMPs. REIKALUOSE.

28 d. sausio, antrame
Pild. Kom. susirinkime, pa-
aiškėjo, kad drg. M. Juke-
lienė nebalsavo už Pild.
Kom. įnešimus ir nutari-
mus, kurie jau buvo tilpę
"Laisvėj" todėl, kad nega-
vo formališko pakvietimo
dalyvauti LMPs. Pild. Kom.
pirname susirinkime. Pasi-
rodo, kad čia buvo įvykusi
klaida, nes buvo užmiršta
jai pasakyti. Manau, kad a-
teityje tokių klaidų neįvyks.
LMPs. Pild. Kom. sek.
A. Jurevičienė.

HOBOKEN, N. J.

3 d. vasario čia buvo pa-
rengtas "Birutės" moterų
draugijos teatras ir balius.
Perstatyta buvo vieno ak-
o drama "Karės Nuotakos".
Sulošta gana gerai. Bet
pasakius, kad sulošta gana
gerai, — neužtenka, nes pas-
mus jau beveik visuomet gir-
disi sakant "gerai", norint
lošama ir nevisai gerai.
Aš čia stengsiuos parodyti
gerumą ten, kur jis buvo.
Pirmiausia garbė ir dėdėlė
garbė priklauso "Jadvigai"
(p-lei Stukaekčiutei), kuri nu-
davo gerai seną žiaurų

yra viso veikalo heroine.
Ji lošė tikrai ir tinkamai;
pilnai suprato savo rolę ir
atvaizdino ją savo jausmais,
kurie net išspaudė ašaras
netik lošikei, bet ir publikai.
"Motina" (ponia Kamarau-
ckienė) lošė gerai ir tikrai
atvaizdino motinos tipą, tik
truputį balsas buvo lyg už-
kimęs (rodosi, turėjo šal-
tį). Būtų gera lošikė, kad
daugiau pasišvestų susipa-
žinimui su savo role. "Emi-
lija" (p-le Rakčiūtė) lošė
gana gerai, tik jai sunku bu-
vo atvaizdinti ant veido jau-
smus kuriuos ji jautė savo
dvasioje. Kalba ir išvaizda
dar gana gera išpuolė. "Mi-
na" apie ją tiek galima pa-
sakyti, geriau būtų, kad
daugiau nebandytų lošti, nes
kalbėjo taip, kaip poterių ir
jeigu kur bandė nuduoti,
tai buvo matyti, kad tik
išmoktas nudavimas, o ne
naturalis. "Hofmanas" (An-
skis) lošė gerai, — gyvai ir
savo rolę atliko pilnai. "A-
mas", — trumpa rolė, tai
negalima nieko nei pasaky-
ti.
"Hertz" (J. Kačergius)
(p-lei Stukaekčiutei), kuri nu-
davo gerai seną žiaurų

kareivį. Žmonių buvo pus-
tinai ir užsilaike neblogiau-
sia. Žinoma, buvo ir tokių,
kurie zurėjo laike lošimo,
bet ką darysi, kad dar mu-
sų žmonės nevisi yra žmonė-
mis.

Garbė Birutės draugijai,
kad surengė tokį gražų va-
karėlį, kokio dar šį sezoną
neįstengė surengti didesnės
draugijos.

Skabriuks.

REDAKCIJOS ATSAKAI.

J. Brazauskas, Cleveland,
Ohio. Draugas buvotė užda-
vė redakcijai kokį tai klau-
simą. Tą laisvelį pametėm.
I aantrinkit savo klausimą.

KLAIDŲ ATITAIŠYMAS.

Med. Hat Alta, Canada.
— "Laisvės" Nr. 3 tilpo su-
rašas aukuotojų, kuriame į-
siskverbė kelios klaidos, bu-
tent pasakyta J. Vidzinskas,
turėjo būti J. Vidrinskas,
vietoj J. Buzulis — turėjo bu-
ti J. Bizulis. Toliaus pasaky-
ta, kad A. Skaisgiris aukojo
\$1.05, o turėjo būti \$5.00.

VITALIANO CEFELLI
Concert-Mandolinist.

KONCERTAS IR BALIUS!!!

Lietuvių Kooperatyviškos Spaudos Bendrovės

Newark, N. J. LAISVĖ Newark, N. J.

SUB., 17 VASARIO-FEB., 1917

TURNBULL AUDITORIUM

283-285 Market St.,
Newark, N. J.

Pr. Koncerto pradžia 7.30 v. v.
Sokiai 10 v. vak.

Programas blyges dainomis, muzika ir so-
kiais. Dailės ir linksmybės atmosfera
viešpataus koncerte, kokio Newarko ir
New Jersey dar nematė. Zvelkit — pro-
gramas kaip kvepiamųjų rožių buketas.
Geriamieji Newark'o ir apylinkės butuviai,
malonokit atsilankyti ant šio koncerto ir
balius, nes prieš gavenes didesnio, gra-
žesnio ir linksmesnio balius jau neturės
Newarko.

TIKIETAI: 25c., 35c. ir 50c.

KOMISIJA: J. DOBINS,
L. BEČIS,
A. KVEČERA S.

J. BUTENAS, baritonas.

M. JABLONSKIUTE, soprano.

KONCERTE DALYVAUS:

M. JABLONSKIUTE, soprano
Zvengdama iš Worcester, Mass. pirmu kartu su-
žibės mūsų palydėje.

J. BUTENAS, baritonas
Konservatorijos mokinys iš Brooklyn, N. Y.

BRUNIS KALKIUS / smuikoriai
HENRY RUPY
Mokiniai "Brooklyn Conservatory of Music"
iš Brooklyn, N. Y.

C. H. TAMULIONIUTE, pianistė
Pabaigus Jersey City Konservatoriją su auksio
medaliu ir diplomu.

Tiesot dalyvius dailės vokiečių choras "SOZIALIS-
TISCHE LIEBERTAFEL", dir. K. Niedermeyer.
Newarko "SLEIFYNA" Choras, dir. P. Indonas.
GARŠTIS MANDOLINŲ KVARTETAS ir kit.

Tikiety ant koncerto gali-
ma gaut Newark pas A.
Strupas, 123 Ferry st., J.
Stravinskis, 317 Walnut st.,
P. Plikaitis, 103 Jackson st.
J. Zukauskas, 89 Warwick st.
A. Nikštaitis, 176 Adams st.
Pas sekančius "L." bendro-
vės narius: J. Dobinį, A.
Kvedarą, A. Žolyną, J. Bečį,
J. Janušonį.

Jersey City, pas D. Pila-
Elizabethe, pas S. Linką
ir Bayonne, pas F. Trakmą.

KORESPONDENCIJOS

KANSAS CITY, MO.
(Missouri ir Kans.)

Iš mūsų miesto labai mažai laikraščiuose žinių. Nors miestas didelis, apie 350,000 gyventojų ir darbai eina gerai, ypač Europoj kareikius ir pradėjus amuniciją dirbti ir čia darbininkų buvis truputį pasigerino, bet nežinia kodėl lietuviai neapsigyvena. Kiek teko patirti, čia lietuvų randasi tik 5 šeimos ir 7 pavieniai.

Tarpe vietos gyventojų pirmą vietą užima vokiečiai, antrą — žydai, paskui seka Austrijos lenkai, nemažai yra švedų ir tt. 50 metų atgal, čia buvo tik 15,000 gyventojų, o dabar jau siekia 350,000. Pats miestas baisiai kalnuotas.

Oras iki šiol buvo labai gražus, sniego nėra. Buvo prisnigta apie porą colių, bet greitai nušilo.

Greta Kansas City, Mo. randasi ir Kansas City, Kans. — Pastarajam gyventojų skaitlius siekia 100,000. Darbu randasi visokių, daugiausia amunicijos išdirbystės; taipgi randasi 6 gyvulių skerdyklos. Viena jų didžiausia — Armour, kurioje dirba apie 35,000 darbininkų, daugiausia juodveidžiai, paskui seka lenkai, lietuviai, rusai ir kiti. Visi darbininkai bausiai tamsūs, tikibiniai fanatikai ir jų sąlygos negeresnės už New Yorko garsiojo Sing-Sing kalėjimo kalinių sąlygas. Lietuvių čia randasi apie 300. Turi savo bažnytelę, bet mažai ir apeista. Yra ir jaunas dvasiškas tėvelis T. Tamolinas. Pirmiau buvo kun. Malinauskas, bet pastarasis pasakė „dziabą praliuzino“. Bet ir pastaruoju parapijai nelabai užganėdinti. 14 d. sausio buvo parapijos mitingas ir neapsiėjo be lermo. Geriausi parapijonai ėmė kunigėlių bombarduoti už „dideles išlaidas“. Todėl kunigėlis per pamokslą davė vėjo savo parapijonams ir tulus žadėjo pragaran pasiūti.

Laikraščių visokių pareina po kelis ekzemplierius. Gerai butų, kad daugiau susipratę vietos lietuviai pasistengtų surengti prakalbas. Kurie tam darbui pritaria, malonėkite atsisaukti šiuo adresu Mark Miller, 4715, Wyoming, Kansas City, Mo.

Kaip visur, taip ir čia „Lietuvių Dienoj“ buvo renkamos aukos sušelpimui nukentėjusiems nuo karės. Bet kiek tų aukų surinkta ir kur jos padėtos, niekas teisingai nežino. Mat, tamsūs žmoneliai nesuskaitytas aukas pavedė kunigėlio globai, o pastarasis neišdavė jokios apyskaitos. 14 d. sausio parapijonų susirinkime buvo kunigėlis užklaustas kiek surinkta aukų ir kur jos padėtos, tai gauta atsakymas: „Aukos pasiūnčiau, bet kvitų dar negavau. Kaip gausiu iš komiteto pakvitavimą, tuomet pasakysiu.“

Na, ar nepuikūs kunigėlio pasiaiškinimas? Virš tris mėnesiai praslinko po „L. D.“, o mūsų kunigėlis dar negavo kvitų nuo pinigų paaukojimo ir net nepasakė,

kiek pasiuntė! O gal nežino kiek pasiuntė?

Geistina butų, kad Wilkes Barres Centralis Komitetas viešai praneštų, kodėl jis neišduoda kvitų?

Ar šiaip ar taip, bet apie šį dalyką parapijonai turėtų pagalvoti.

Jaunas Parapijonas.

AKRON, OHIO.

Sausio 27 d. LSS. 244 kp. buvo vakaras. Programas su sidėjo iš dainų, monologų ir deklamacijų. Drg. K Urbaitis sudainavo solo porą dainelių. Taipgi pasakė labai juokingą monologą „Kelionės Nuotikiai“, kuris publiką labai prijuokino. Turiu pažymėti, kad minėtą monologą drg. Urbaitis sulošė tikrai artistiskai. Drg. R. Grigaliunas pasakė Džian Bambos spyčių, kuris taipgi publiką prijuokino. Paskui drg. Grigaliunas trumpai pakalbėjo, atsakydamas ant klerikalų „Drauge“ tilpusių šmeižiančių korespondencijų. Jis nurodinėjo, kaip klerikalų sufanatizuoti žmonės šalinasi nuo socialistų ir tt., nežinodami, kas tie socialistai ir ko jie nori, vienok primokyti kunigų, salinasi ir šmeižia visokiais būdais. Nors šiame mieste lietuviai, didžiūma pirmieji, vienok atsiranda ir tikių tamsunėlių, kurie nori socialistams pakenkti. Bet soc-tai čia tiek jau įsigalėję, kad tų tamsunėlių noras užkenti — nueina niekais.

Tulą laiką atgal, tarpe vietos socialistų buvo kilęs truputį nesupratimas. Vienok tas jau pranyksta. Draugai, padavę vieni kitiems rankas, vėl pradeda smarkiau veikti. Beje, bučiau užmiršęs pažymėti, kad pasibaigus programai buvo šokiai, kur žmonės linksmai pasišoko. Reikia ištarti ačiu muzikantams J. Augštuoliui, Valatkei ir K Urbaičiui, kurie jau antru sykiu veltui pagrajino. Drg. Urbaičiui antru kartu truputį atlygiu.

Sen. Rajto.

ATHOL, MASS.

4 d. vasario buvo prakalbos Liet. Ukėsų klubo. Kalbėjo „Ateities“ administratorius. Buvo garsinta, kad kalbėtojas plačiai paaiškina apie pilietystės naudingumą ir apie kooperacijas. Mat, klubas sumanė sutverti kooperatyvę bendrovę ir atidengti valgomų daiktų krautuvę. Bet kada kalbėtojas pradėjo kalbėti, tai viską sykū mairšė ir net negalima buvo suprasti, apie ką jis kalba. Žmonių susirinko mažai. Valandėlę pakalbėjus bažnyčioj prasidėjo mišparų pamaldos ir žmonės iš bažnytinio skrelo ėmė bėgti į viršų. Pasiliko tik laisvės sniegi. Bet štai atbėga skrelopas gaspadorius ir liepia prakalbas pertraukti. nes, girdi, viršui kunigas pamaldas laiko, o jus čia prakalbas sakote. Svetainėj kilo lermas: žmonės ėmė reikalauti, kad prakalbos tęstųsi. Kalbėtojas sutiko ką nors po pamaldų pasakyti ir tokiu būdu prisidėjo prakalbas pertraukti.

Po pamaldų kalbėtojas aiškino apie kooperacijų nau-

dingumą ir pasakė, kad ir socializmas įvyksias kooperatyviu keliu, o ne taip, kaip socialistai saką. Vienok pripažino, kad socializmo mokslas visgi turėsias įvykti gyveniman.

Manau, kad šios prakalbos bus klubui gera lekcija. Klubas užėmė dël prakalbų pobažnytinį skrelopą, o kunigas per pamokslą iškeikė tas prakalbas, ir dar laike pamaldų gaspadorius išvarė iš skrelo kalbėtoją ir žmones. Kitą sykį klubas privalo nusisamdyti tokią svetainę, iš kurios niekas laukan nevarytu. Apart to, svetainė buvo neapsildyta ir žmonės turėjo dantimis kaltinti.

J. Sulvanaitis.

MUSKEGON, MICH.

28 d. sausio buvo šaukta viešas susirinkinėlis tuo tikslu, kad sutvėrus LDLD. kuopą. Tikslas tapo atsiekti — kuopa susitvėrė iš 18 narių. Dabar reikia tikėtis, kad ji pasekmingai darbuosis dël visuomenės labo.

Linkėtina draugams ko-

geriausios kloties.

Studentas.

AMSTERDAM, N. Y.

28 d. sausio buvo vakars TMD. kuopos. Statė scenoj veiklą „Pirmi Žigsniai“. Aktoriai savo užduotis atliko neblogiausiai. Kadangi veiklas atvaizdina kovą žmonių su ponais ir loštas šv. Kozimiero bažnyčios skrepe, todėl kunigėlis likosi labai neužganėdinti. Ir kur čia žmogus būsi užganėdintas, kad TMD. nariai pradeda virsti į bedievius. Norėdamas savo neužganėdinimą visiems parodyti, laike lošimo priešo prie ramiai sėdinčių vaikų ir išvijo juos laukan iš svetainės.

Ar tai dailus toks pasielgimas? Nejaugi kunigui geriau patinka, kad vaikai ant gatvių trankosi ir pešasi, negu ramiai sėdi svetainėje ir tėmija į lošimą? O gal kunigėlis bijo, kad ir vaikai bedieviais nepasidarytu.

A. K. Sagutis.

MINERSVILLE, PA.

31 d. sausio buvo balius, nuo kurio pelnas skirta užlaikymui laisvų kapinių. Žmonių prisirinko nemažai ir visi labai dailiai linksminosi. Pelną irgi bus kelios dešimtys dolerių. Iš to aiškiai matosi, kad publika priitaria tokiems dalykams, ir nori pasiluosuoti iš romiškos vergijos.

Senas Singelis.

CLIFFSIDE, N. J.

25 d. sausio buvo vakaras LDLD. 77 kuopas. Račiūnas rodė krutanečius ir iliustruotas paveikslus; p. Račiūnienė prie nekurių paveikslų dainavo pritaikytas lietuviškas dainėles. Žmonių susirinko gana daug, bet programos didelio įspūdžio nepadarė. Mat, buvo daug daugiau žadėta, negu publika ištikro gavo. Buvo garsinta, kad sykiu bus prakalbos, aukų rinkimas nukentėjusiems nuo karės ir tt. Bet kalbėtojo negavus, negalėjome išpildyti visų savo pažadėjimų.

23 d. sausio buvo susirinkimas LDLD. 177 kuopos. Prisirašė 3 nauji nariai. Dabar kuopa turi 22 narius. Nutarta ir tuojaus po Velykų

pastatyti scenoj koki nors veikalelį. Taipgi nutarta, kad kiekviename kuopos susirinkime, apsvarsčius savus reikalus, užvesti viešas diskusijas. Todėl geistina būtų, kad ir pašaliniai atsilankytų į kuopos susirinkimus, o paskui galėtų dalyvauti ir diskusijose.

Kazys. S.

CENTRALIA, ILL.

Pranešimas.

Neseniai čia tapo užmuštas Andrius Ramanauskas. Jis ėjo iš kasyklų namo. Tuo tarpu traukinys stovėjo skersai kelią ir, matomai, jis norėjo apacia vagonų perlstyti į kitą pusę, bet tuo tarpu traukinys pradėjo eiti ir jį suvažinėjo. Ramanauskas paėjo nuo Prienu, Suvalkų gub.

Kadangi vietos angliakasių unijos 52 lokalas yra įvedęs tam tikrą posmertinį skyrių, iš kurio išduodama posmertinė ir iš valstijos mairnių išdo gaunama \$250, tokiu būdu viso susidaro apie 600 dol. Iš tų pinigų tapo laidotas nelaimingas, o likusieji priklauso arčiausiai giminėms. Man teko patirti, kad vėlonis turi Amerikoj tikrą seserį Katrę Ramanauskiutę, kuri pirmiau gyveno Naugatuck, Conn.

Lai ji pati ypatiskai atvaizduoja arba kreipiasi „Laisvės“ redakcijai, per kurią galės sužinoti, kokių būdu galima likusius pinigų išgauti.

Centralio Mainierys.

SO. BETHLEHEM, PA.

4 d. vasario LSS. 31 kp. buvo surengus prakalbas; kalbėjo d. J. Stilsonas. Žmonių ir prakalbas atsilankė nedaug, nes nebuvo gerai išdėstyta. Aš dar pirmą sykį girdėjau d. Stilsoną kalbant, bet man jo prakalba patiko. Jo kalba gyva ir nuo sekli. Matės, kad visa publika buvo patenkinta d. Stilsono prakalba.

Po prakalbų buvo renkamas Sąjungos Namui aukos. \$66.00 ir paskolės gauta \$150.00, viso \$216.00. Taipgi So. Bethlehemiečiai pasirodė vyrais. Matyt, kad jie supranta savo klesos reikalus nebgliau už kitų kolonijų draugus.

Prie kuopos prisirašė 1 naujas narys. Kiti pasižadėjo prisirašyti kuopos susirinkime.

Po prakalbų pas P Berukštį buvo kuopiečių su d. J. Stilsonu draugiškas pasikalbėjimas apie bėgančius sąjungos reikalus. Drg. Stilsono prakalba ir draugiškas pasikalbėjimas su draugais, paliko gili įspūdį So. Bethlehemiečiuose.

Pasklydus kalboms apie karę Suvienuytų Valstijų su Vokietija, Bethlehem Steel Co. pabugo vokiškų šnipų ir dabar dirbtuvės yra saugojamos policijos ir milicijos. Taipat iš tos pačios priežasties nedėlioms uždaryti visi klubai; mat, bijoma, kad neisiklytų riaušės tarpe vokiečių ir amerikiečių patriotų.

„L.“ Koresp.

DUBOIS, PA.

Dubois lietuvių neprigulmingas klubas ir to klubo pirmininkas J. B. Mikellonis prisituntė mums iškarpą iš vietinio anglų laikraščio,

kur pranešama, kaip blaivininkų federacija kovoja su hotelių savininkais ir klubiškais. Yra tikrų faktų, kad kunigai samdo vaikiškus ir gundo juos eiti į baruiumus gauti alkoholiaus, kad paskui tais vaikais galėtų naudoties, kaipo ludininkais prieš saliu nininkus. Tokių atsitikimų buvo jau gana daug.

Kaip jūs jaustumėtės, klausia vienas laikraštis, jei jūs jusų vaiką pasamdytu, kad veidmainingai pirkus alkoholi.

Blaivininkų federacija samdo ir detektivus, kad tik atėmus laisnius Clearfield pavietę, bet ir iš to nieko nepaša.

WILIMANTIC, MASS.

Šiame miestely randasi apie 20 lietuvių šeimynų ir kelis syk daugiau pavienių. Bet jie visi apsvietoje labai žemai stoivi. Jokios draugystės, jokio visuomeniško veikimo tarpe jų nesimato. Girtuoklystė išsiplatino labai.

Čia randasi nemažai įvairių dirbtuvių ir darbai eina gerai. Iš kitur pribuvus darba galima gauti, bet užmokėstis taip mažai, kad prie tokio brangumo negalima nei pragyventi.

Tarpe darbininkų taipgi nėra jokios organizacijos, jokios vienybės, todėl darbaiviai juos išnaudoja. Darbininkai prieš savo bosus lenkia galvas ir nepasipriešina.

St. Navickas.

SCHENECTADY, N. Y.

Nors čia lietuvių randasi mažai, bet jų veikimas vidutiniškas. Liet. A. klubas turi savo svetainę. Pirmiausia rengdavo prakalbas, šokių ir šiaip visokių pasilinksminimų. Dabar gi klubas padidino svetainę ir padarė stiečių, tokiu būdu bus galima lošti ir teatrui.

21 d. sausio jau tapo sušalostas veiklas „Gadynės Žaidžos“. Lošimas ir šiaip viskas puikiai pavyko. Pertrankose K. Zukauskiutė gražiai sudainavo porą dainelių, pritariant ant piano K. Meliumui. Žmonių buvo pilna svetainė ir visi liko užganėdinti. Po lošimų prasidėjo šokiai. Jaunimui besilinksminant L. Gudžinskienė paprašė paaukuoti sušelpimui nukentėjusiems nuo karės. Žmonės tam pritarė ir suaukojo \$9.50.

Nuo vakaro pusė pelno skiriama LŠP., o kita klubui.

Aš Viena.

LEWISTON, ME.

27 d. sausio buvo vakaras LSS. 105 kuopos. Sulošta trijų aktų komedija „Vyrų Vergija“. „Palmos“ choras, pa vadovystę Ig. Čiužio, sudainavo keliatą dainelių, paskui „Palmos“ merginų choras sudainavo vieną dainelę ir choro vėdejas — solo. J. Velicka griežė ant smuikos. M. Byronas ir P. Pempė pasakė „Džian Bambos“ spyčius“. Viskas pavyko labai gerai ir publika liko pilnai užganėdinta.

K. Vilaniškis.

SO. MANCHESTER, CT.

4 d. vasario buvo prakalbos LDLD. 80 kuopos. Kalbėjo drg. L. Pruseika „Laisvės“ redaktorius. Pirmiausia kalbėjo apie

karę anapus vandenyno ir apie dabartinį gresiantį pavojų Suvienuytom Valstijom. Aiškino, kaip Europoje įvairūs kariauninkai meldžia pono dievo, kad jis jiems višiams padėtų karę išlošti.

Taipgi pusėtinai užvažiaavo mūsų doros mokytojas dvasiškiams. Faktiskai priradinėjo jų darbų ir perskaitė keliatą desėtkų praeisengėlių iš „Truth Seeker“. Kalbėtojas sakė turįs apie 300 dvasiškių vardų su labai nešvariais darbais. Žmonės labai nustebo išgirdę vardus dvasiškių tėvelių su tokiais negražiais jų darbais. Antru kartu kalbėjo apie LDLD. ir ką ji žada darbininkams ateityje. Kalbėtojas publiką pilnai užganėdino. Prie LDLD. 80 kp. prisirašė 9 nauji nariai. Aukų surinko netoli 7 dol. Prakalbose buvo kviesta į diskusijas ir vietos Rymo-katalikai lietuviai. Bet jie progresyviškų prakalbų ir žmonių bijo, todėl ir nestojo.

207 kuopa SLA. nutarė ne užilgo parengti prakalbas. Vyčių Generolas.

PITTSSTON, PA.

29 d. sausio buvo prakalbos; kalbėjo pp. Bulotai ir Zemaitė. Vietos kunigai, išgirdę apie rengimą prakalbų, pradėjo darbuotis, kad tik tam darbui užtenkus. Negalėdami nieko padaryti, sumanė tą pačią dieną ir jie surengti prakalbas neva kun. Žiliui. Bet pastarojo nebuvo, todėl vietos kunigėlai visą biznį atliko. Tiesa buvo pasikvietę puskunigį iš Waname's. Bet visas jų trušas vėjais nuėjo. Žmonių ir Zemaitės prakalbas susirinko gana daug, nors ir įžanga buvo dešimtis centų, o pas juos dykai. Au-

kų surinkta LŠP. \$42.50 ir Žiburėliui \$6.10.

A. Bulota kalbėjo apie Lietuvos laisvę. Jis pasakė, kad ne prašymais, nepeticijomis, galima bus Lietuvai laisvę išgauti, bet tik susiorganizavus žmonijai. Paskui pakritikavo tautininkus biznierių, kurie pragyvenimą daro iš darbininkų, o patys eina išvien su kapitalistais, nesirūpindami darbininkų reikalais. Tokia Bulotos kalba vietos biznieriams nepatiko ir vienas jų net triukšmą pradėjo kelti.

Al. Bulotienė kalbėjo apie moksleivių reikalus, o Zemaitė apie karės baisenytes. Paskui Bulota atsakinėjo į klausimus.

Mūsų tautiški korespondentai nuolatos rašo, kad socialistai tautininkų suorganizavus sukelti traukšmą. Čia gi buvo atbulai. Tulas tautietis biznierių uždavė kalbėtojų klausimą ir kada jam buvo atsakyta, tuomet jis sukėlė didžiausią lermą.

Mūsų kunigėliai iki šiol tvirtino, būk socialistai jiems esą nel kiek nepavojingi. Bet 25 d. sausio per savo prakalbas ėmė ir prasarė: „Nors čia yra tik penki ir pusė socialistų, bet jei aš turėčiau galę ir tuos išvyčiau į Turkiją.“

Vadinasi, kunigėliai visgi bijo socialistų ir jeigu galę turėtų, tuomet su jais višiai visą biznį atliko. Tiesa buvo pasikvietę puskunigį iš Waname's. Bet visas jų trušas vėjais nuėjo. Žmonių ir Zemaitės prakalbas susirinko gana daug, nors ir įžanga buvo dešimtis centų, o pas juos dykai. Au-

Kunigo Giminė.

Atydai Lietuvių

TURINCUS GIMINES TOSE GUBERNIJOSE
KURIAS UŽĖMĖ VOKIEČIAI.

Per mūsų banką galite pagelbėti savo giminėms bei pažįstamiems užimtosiose vietose vokiečiais. Mes turime

Sutartį su Vokietijos Banku

Berline, todėl galime persiusti pinigus į tas vietas ant sumos augščiau 800 markių.

MUSŲ BANKAS PO NUOLATINE VALDŽIOS PRIEŽIURA
TODEL TAVO PINIGAI GVARANTUOTI

Norėdami gauti daugiau informacijų, kreipkitės ypatingai ar rašykite laišką pas

HENRIKAS C. ZARO, Bankierius
Metropolitan Saving Bank Building,
No. 1 Third Ave., cor. 7th St., New York, City.

DYKAI! DYKAI!

Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veltui tiem, kurie dūda dantis ir jaučia skausmą.

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Lietuviškas Dentistas
200 Grand St., Kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Jevreiskai

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Lietuviškas Dentistas
200 Grand St., Kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Jevreiskai

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Lietuviškas Dentistas
200 Grand St., Kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Jevreiskai

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Lietuviškas Dentistas
200 Grand St., Kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Jevreiskai

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Lietuviškas Dentistas
200 Grand St., Kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Jevreiskai

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Lietuviškas Dentistas
200 Grand St., Kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Jevreiskai

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Lietuviškas Dentistas
200 Grand St., Kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Jevreiskai

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Lietuviškas Dentistas
200 Grand St., Kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Jevreiskai

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Lietuviškas Dentistas
200 Grand St., Kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Jevreiskai

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Lietuviškas Dentistas
200 Grand St., Kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Jevreiskai

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Lietuviškas Dentistas
200 Grand St., Kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Jevreiskai

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Lietuviškas Dentistas
200 Grand St., Kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Jevreiskai

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Lietuviškas Dentistas
200 Grand St., Kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Jevreiskai

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Lietuviškas Dentistas
200 Grand St., Kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Jevreiskai

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Lietuviškas Dentistas
200 Grand St., Kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Jevreiskai

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Lietuviškas Dentistas
200 Grand St., Kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Jevreiskai

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Lietuviškas Dentistas
200 Grand St., Kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Jevreiskai

Gimdymo kontrolė moterų sveikatos žvilgsniu.

Progresas veda tautas prie išsivystimo. To niekas neužginčys. Kuo apsviestesnė ir kulturingesnė tauta, tuo lėčiau ji plėtojasi. Pavysdin: kymai, rusai, lietuvos ir Lenkijos žydai, veisiasi su neapsakomu spartumu; kymų moteris gimdymo nuo 2 iki 6 kudių ant syko. Viena žindis pas kas retenybė. Atbulai: kulturingosios Europos tautos išsivysta. Daugeliu sykių statistikos buvo prirodyta, kad francūzų tauta nebesidaugina, bet išsivysta: gimimų skaitlius nebepralenkia mirštantių skaitlius. Francūzų išpailengvo seka vokiečiai, anglai, etc.

Tai natūralės civilizacijos plėtojimosi pasekmės. Ačiu civilizacijai ir kultūrai senovėje išnyko visa eilė didelių ir galingų tautų. Midų, asirėčių, egiptėnų, persų, romėnų ir k. tautos ne visos karių buvo išnaikintos. Didėsė jų dalis savaimi turėjo išnykti, kaip rodo jų praetis istorija.

Lietuvių, kaip žemiau sto vinčių progrose, gimdymų skaičius viršija mirštantių skaičių, tačiau ir lietuvių šviesesnės poros jau nenori didelės šeimos susilaukti. Gimdymo kontrolė nepaprastai greit ir tarp lietuvių plėtojasi. Laisvi ir protaujantys žmonės, mato, kad didelės šeimos išauklėjimas prie dabartinės ekonominės vergijos yra begalo skaudus ir sunkus.

Kam man didinti skurdžiū minia, kam leisti pasaulin idiotus, proto ir kūno paliegičius, — girdisi tautos ar motinos balsas. — Jeigu aš negaliu suteikti atskančio išauklėjimo, negaliu kudio išleisti mokslan, apšviesti ir jam ateti aprupinti, tai geriau jo visai pasaulin neleisti. Aš nenoriu, kad mano kūdikis keiktų dieną savo gimimo, kaip kad nekarta aš ją esu keikęs po nepakeliamu kapitalisto jungu....

Tokių pažiūrų žmonių yra ir lietuvuose labai daug. Man pačiam, užėjus kalbai apie gimdymo kontrolę ne nuo vieno tėvo ir motinos teko panašų balsų išgirsti. Baimė susilaukti didelių šeimynų verčia žmones naudoti įvairiausias, ne sykį ir labai kenksmingas sveikatai, priemones apsisągojimui nuo kudių, nes teisingų ir sveikų patarimų sunku yra gauti.

Ačiu šios šalies konservatyviamis įstatams ir valdžios atžagareiviskumui, kuri gimdymų kontrolę neleidžia viešai aiškinti, daktarai, akušerės ir aptiekos iš gimdymo kontrolės daro puikiausį biznį. Nežiurint kietos grasmės, įvairios firmos dirba visokius prietaisus, kurie gaunami veik kiekvienoje aptiekoje už žugštas kainas ir dažnai būna niekam tikę. Kriminaliai abortai ir įvairios moterų ligos auga su pasibaisėtinu spartumu. Kone kiekvienas daktaras (žinoma, tik už labai gerus pinigus), suteikia patarimų. Bet su mūsų darbo žmonėmis yra ta bėda, kad jie negalėdami išniekur tikrai sveikų patarimų gauti, eina pas bile hum-

bugierių, kuris netik tą vietą sykį žmogų apilėšia, bet duoda tokių vaistų, kurie padaro iš moteris amžną paliegię, o ponui daktarui nuolatine paciente.

Praktikuojant aptiekoje, vėto pastebėti mūsų vaistus, kurie netokių vaistų, kaip silver nitrate, formalina, carbolic acid ir tt., kurie didesėmis dozėmis pavartoja gali visai moterį apsigrdinti. Paklaustas vienas žymus daktaras tvirtino, kad nuo ne tikrų vaistų vartojimo lyties organuose galį pradėti augti gyvosios mėsos.

Tai tik smulkus krisleliai mūsų moterų darbininkių bėdų, kurios didėja gimdymų kontrolė varžant. Bet kiek tai kančių, skausmo ir vargu mes pamatysime delei to paties klausimo, jeigu mes galėtume pažvelgti už gyvenimo kulius?!

Sakykite, dabar, draugės ir draugai, kas gi prie to viso lieka daryti?

Visomis išgalėmis kovoti, kad privertus valdžią leisti gimdymo kontrolę skelbti viešai!

Anglų moteris jau tą suprato. Ypatinai pasižymi kovoje už viešą gimdymų kontrolę Margarieta Sanger. Ji nesykį New Yorke jau ir viešą kliniką tam tikslui buvo įsteigusi, kurią, žinoma, policija tuojau uždarė, o drąsąją Sanger arestavo.

Vieša gimdymo kontrolė. — Juk tai tautos pražūtis! Kaip galime tokius dalykus viešai skelbti! — sumurmės amerikietis patriotas sykiu su mūsų geru tautiečiu.

Nebukime kudiškai nai-

vus. Jeigu istorija paliko mums išitus savo lapus, numargintus išnykusių tautų vardais tik ačiu jų kultūrinumui, jeigu visos šiaudieninės tautos, kuo daugiau kultūrėja, tuo sparčiau pradeda išsivystyti, tai mes savos, o amerikiečiai savo tautos taip jau nesulaikysime nuo išsivystimo gimdymo kontrolės varžymu.

Niekados!

Vieša gimdymo kontrolė, sveikai ir tobulai pastatyta, geriau sulaikys žmones nuo išsivystimo, sustabds daugybę mūsų moterų ligų ir pašalins tas nesuskaitomas daugybes kriminalių abortų, kurie šiaudienis iš mūsų daktarų ir akušerių padarė tikrus "riezninkus".

P. Kurkulis. Philadelphia, Pa.

LAISKAS IS RUSIJOS.

Pabėgėlis Juozas Vokie-taitis iš Jaroslavo rašo: "Pas mus viskas neapsakomai brangu. Pirmiausias dar šiek tiek pašelos gaudavom o dabar jau nieko negavame. Mergaitės mokinas gimnazijoj. Pirmiausias joms duodavo pilną užlaikymą, būdant maista, būta ir drabužius. Dabar gi jau drabužių neduoda, reikia patiems pirkti. Valgis irgi labai menkas, kurio neužtenka, reikia pripirkti. Darbų kaip ir nėra. Gyvenimas baisiai suniekur tikrai sveikų patarimų gauti, eina pas bile hum-

RUSIJOS DUMOJE.

Rusijos dumoje buvo svarstomas klausimas apie lenkų atstovą Lempeckį. Taisai dumos atstovas likosi Lenkijoje, kurią užėmė vokiečiai. Jisai, su daugeliu kitų žmonių, nuvyko į Švediją ir ten parašė žinomą skundą ant Rusijos valdžios, slegiančios visas mažesniausias tautas. Tas skundas buvo pasiųstas ponui Wilsonui. Už tai dabar Lempeckio norima išmesti iš dumos.

Lempickio išmetimo klausimu kalbėjo ir lietuvių atstovas Januškevičius, kuris anot "Rieč" pasakė:

"Dalykas eina ne apie Lempeckį, bet apie tai, kad čionais noroms nenoroms reikia svarstyti tautų klausimas. Lempeckį kaltina tame, kad jisai pasirašė po atsiliepimu į Wilsoną. Bet po to dokumentu ne vienas Lempeckis pasirašė, bet ir atstovai kitų tautų. Aš, kaip lietuvių atstovas, kaip demokratijos atstovas, turiu pasakyti, kad visa, kas ten parašyta yra teisybė. Jie turėjo kreiptis į Wilsoną, nes valstybės duma tokiu klausimuais neužima. Na, tai jie ir kreipėsi ir neutrales, sulgy jų manymu, galtingas ypatas. Mes nestovim ant to pamato. Bet nereikia užmiršti, kad Lempeckio padėjime gali atsidurti kiekvienas atstovas iš tų vietų, kurias užėmė vokiečiai.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

Vietose, kurias užėmė vokiečiai, likosi milijonai gyventojų ir jeigu jus taip greitai nukaltinsite Lempeckį, tai tuomi duosite progos vėl vyriausybėi apkaltinti valstybės išdavime kiekvieną žmogų, pasilikusį okupuotose vietose.

LAISVĖ

VIENTATINĖ AUTOMOBILIŲ MOKYKLA.

Šita mokykla gyvuoja nuo 1905 m. ir duoda lekcijas suju prigimtoj kalboj. Mes turime statulą prie mokyklos kur galima sustatyti 20 automobilių. Musų ligametinė praktika ir geras sutvarkymas, duoda progą sakyti, jog musų mokykla yra viena iš geriausių, kaip iš praktiško taipo ir iš teoretinio atžvilgio mokymas masinierių įvairių konstrukcijų automobilių. Musų mokytojai turi diplomus apie savo mechaniką išsilaikinimą, užtvirtintus konsulo. Užbaigus mokyklą duodame rekomendacijas gavimui darbo. Mokiniai užbaigę ant soferio ir nori važiuoti Europon, gau-na skirtingą diplomą, vadinamą užrubežinį. Ateikite ir persitvirkinkite INTERNATIONAL AUTO SCHOOL 147 E. 40 st. New York City.

Draugijos, kurios turi "Laisvę" savo organu.

APLA. DR-JOS CENTRO VALDYBOS IR KUOPŲ SEKRETORIŲ ADRESAI:

Centro pirmininkas J. M. Maskellunas, 2025 Colwell st., Pittsburgh, Pa. Pirmininko pagelb. J. A. Rukas, 1421 Fayette st. Pittsburgh, Pa. Centro sekretorius J. B. Miskevičia, 2135 Sarah St. S. S. Pittsburgh, Pa. Centro Izdininkas K. R. Varsai, 122 Carson st. S. S. Pittsburgh, Pa. Turty Kontrolės Komisija: M. Urtakis, 2126 Forbes st. Pittsburgh, Pa. J. I. Alexis, P. O. Box 344, Diamond sta. Pittsburgh, Pa. P. Pikšris, 1331 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Kuopų sekretorių adresai: 1-mos kuopos sekret. A. Bartlius, 1323 Carwell st. N. S. Pittsburgh, Pa. 2-ka, K. Zabelas, 229 Sagamore st. Esplan, Pittsburgh, Pa. 3-ka, John Swipas, No. 11, Welder st. Glendale, Carnegie, Pa. 4-ka, Fran. Pikšris, 1331 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

5-ka, J. W. Brazauskas, P. O. Box 154, Cuddy, Pa. 7-ka, A. Zvirblis, 2228 Forbes st. Pittsburgh, Pa. 8-ka, A. Paliucis, 2123 Wrights st. SS. Pittsburgh, Pa.

P. O. Box 312, Creighton, Pa. 10-ka, John Shopis, 713 McKeap ave. 12-ka, J. Kindaris, Ambridge, Pa.

9-ka, A. Rudzinawskas, Donora, Pa. 11-ka, P. Anis, P. O. Box 434, Courtney, Pa.

LAISVĖS SŪNŲ DRAUGYSTĖ, MAHANŲ CITY, PA.

Valdybos adresai: Pirmininkas W. Zemaitis, 312 East Centre St. Pirmininko pagelb. P. Iseda, 316 E. Centre St. Protokolų raštininkas A. Ramauskas, 1025 East Pine St. Finansų raštin. P. Petčiulis, 1227 East Pine St.

Išdo trauksiai: A. Rakauskas, 39 10th St. J. Baukus, 1121 E. Mahanoy ave. W. Simniškis, 1227 E. Mahanoy ave. Maršalka W. Svintickas, 615 W. Pine St.

Susirinkimai atsiubina pakutinį pabendį kiekvieno mėnesio 7 val. vakare, Juozas Margolis svetainėje, 60 N. Main St., Mahanoy City, Pa.

LIETUVIŲ PAŠELPINĖS DR-STĖS "LAISVĖ", EASTON, PA.

Viršininkų adresai: Prezidentas L. Bačkis, 608 Northampton St. Easton, Pa. Prez. pagelb. B. Davidonis, 180 Fairrow Ave. Easton, Pa. Protokolų raštininkas ir organo pri- jūrtojas Alex Vituris, 223 So. Maple St. Easton, Pa. Finansų rašt. Mar. Ueba, 606 Northampton St. Easton, Pa. Kasierius J. Jankauskas, 1820 Fairrow Ave. Easton, Pa.

Kasos globėjai: A. Biga, 1021 Elm St. Easton, Pa. A. Meškauskas, 1222 E. Pine st. Easton. Maršalka J. Garnis, 634 Ferry St. Easton, Pa.

Susirinkimai atsiubina kas pirmą cialistų ruine po Nr. 439 Northamptonje kiekvieno mėnesio anglų so- ton St., Easton, Pa.

LIET. SŪNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ROCKFORD, ILL.

Viršininkų adresai: Pirmininkas F. Raskevičia, 1012 So. Main St. Vice pirmininkas B. Vosylis, 555 Island Ave. Protokolų raštininkas O. Užbalutis, 622 Hulin St. Finansų raštininkas P. G. Aleksynas, 1516 14th Ave. Izdininkas S. Buzinaitis, 719 Lincoln Ave.

Kasos globėjai: A. Kunca, 829 Island Ave. A. Kazokevičius, 1530 West St. Maršalka P. Vaitkus, 415 Wall st. Organo prižiūrėtojas: A. Kelly, 1032 Loomis St.

Susirinkimas atsiubina pirmą nedėdienį, kiekvieno mėnesio, 1010 So. Main St., 2 val. po pietų.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJOS VALDYBOS ADRESAI,

Pirmininkas G. K. Budris, 1231 Cherry St. Vice pirmininkas J. G. Vasilait, 1021 La Salle St. Raštininkas A. Vozela, 1029 1/2 Lockwood Ave. Turty sekret. S. Gelumauskas, 820 Jackson St. Izdininkas J. Juozapavičia, 921 Herick Ave. Išdo Globėjai: A. Pukteris, 444 Park View, M. Kavaliuskas, 444

442 Greenwich St. New York City. Fin. sekret. — M. J. Iškaukas, 873 Grand st., Jersey City, N. J. Izdininkas — A. Pietaris, 93 1/2 Ferry st., New York, City. Draugiškai A. Petricka, Liet. Pol. Klubu Pirmininkas,

AMALGAMATED CLOTHING WORKERS OF A. PRESERI 58 Skyriaus KOMITETAS. Pirmininkas A. Mačaitis, 109 Grand St., Brooklyn, N. Y. Protokolų raštininkas J. A. Bekampis, 183 Roebing st., Brooklyn, N. Y. Finansų raštininkas V. Jiečius, 67 Stage St., Brooklyn, N. Y. Izdininkas K. Kauteris, 51mka,

1388 Center Str. LBD, laiko savo susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio, Winter Hall, 412 6th St. Kadine, Wis. DRAUGYSTĖ LIETUVOS SŪNŲ IR DUKTERŲ, ELIZABETH, N. J. Viršininkų Antrašai. Pirmininkas P. Kardokus, 122 Court st. Pirmininko pagelb. S. Lukus, 211 First St. Nutarimų raštininkas S. Morkis, 255 Bond St. Turty raštininkas J. Jankauskas, 232 Front St. Izdininkas J. Juzapaitis, 234 Clark Place Išdo globėjai: E. Makutienas, 149 Clark Place, S. Morkiukis, 109 So. Park St. Maršalka B. Budrus, 240 Second at. Vlisl Elizabeth, N. J.

DRAUGIJA SŪNŲ IR DUKTERŲ MELROSE PARK, ILL.

Pirmininkas K. Jankauskas, P. O. Box 749, Melrose Park, Ill. Pagelb. Izdininkas D. Rimša, P. O. Box 849, Melrose Park, Ill. Protokolų raštininkas ir organo pri- žiūrėtojas A. Staravičia, Box 1130 Melrose Park, Ill.

Fin. rašt. W. Strumila, 1314 So 50th Ave. Cicero, Ill. Izdininkas P. Lapinski, P. O. Box 1109, Melrose Park, Ill. Išdo globėjai: W. Janenas, Box 675 K. Samalonia, Box 613.

Maršalka: A. Plečis, P. O. Box 675 Melrose Park, Ill.

Susirinkimai atsiubina kas trečią savaitę kiekvieno mėnesio Frank and James svetainėje, 23-čia Ave. ir Lake gatvė, apie 1 val. po pietų.

LAISVĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖ COLLINSVILLE, ILL. VALDYBA.

Pirmininkas J. Čebanaukas, 420 St. Chestnut Str. Pirm. pagelb. P. Papeika, 424 So. Chestnut Str. Nutarimų raštininkas, A. Dzidolikas, 358 E. Wickliff ave. Finansų rašt. F. Skamarakas, 416 Wickliff Ave. Izdininkas J. Willamit, 837 Central Ave.

Susirinkimai būna kiekvieno mėnesio 8-3-ia nedėdienį, 1-ia val. vakarą po pietų. Šalies seilę, kampana E. Main ir N. Morrison ave. Collinsville, Ill.

LIETUVOS SŪNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, WAUKEGAN, ILL.

Pirmininkas A. F. Sabuckis, 802 — 8st St. Vice pirmininkas K. Dimša, 812 — 8th St. Užrašų rašt. B. Masilunas, 922 — 10th St. Finansų rašt. J. Waldis, 1320 Lincoln st., Waukegan, Ill.

Kasierius M. Kairaitis, 166 — 10th St. North Chicago, Ill. Kasos Glob. M. Rekis, 1548 Sheridan Rd. N. Chicago, Ill. Kasos Glob. I. Rulvicius, 1320 S. Jackson st. Waukegan, Ill. Maršalka K. Navickis, 1420 So. Victoria st. Waukegan, Ill.

Pagelb. Izdininkas J. Wardauskas, 1448 Jackson st. Waukegan, Ill. Susirinkimai atsiubina kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Liukybės svetainėje, 801-8th St., & Sheridan Rd. Waukegan, Ill.

LIETUVIŲ KELIONĖI PAŠELPOS DRAUGIJS, CENTRO VALDYBOS IR KP. SEKRETORIŲ ADRESAI.

Centro Valdyba. Pirmininkas J. Jakimavičius, 183 Roebing st., Brooklyn, N. Y. Vice pirmininkas V. Vitkevičius, 29 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y. Sekretorius F. Kalpokas, 183 Roebing st., Brooklyn, N. Y.

Kuopų sekretorių adresai: J. Purėnas, 292 Manhattan Ave., Kuopos Brooklyn — A. Vitkevičia, 29 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.

VALDYBA CTD. MIRTOS CLEVELAND, OHIO.

Pirmininkas D. Petrauskas, 1600 Oregon Avenue Vice Pirm. T. Rimkus, 1062 Ansel rd. Nutarimų rašt. H. P. Pratiklonis, 1627 E. 33rd St. Fin. Rašt. Antanas Danella, 1447 E. 26th St. Izdininkas T. Neura, 2202 Hamilton Ave.

Kasos globėja V. Ivonaukskūtė, 1452 E. 33rd St. Dainų repeticijos atsiubina kiekvieną sėdėda, nuo 7:30 vakr. su Schwab svetainės, 6181 St. Clair ave. Mėnesiniai susirinkimai atsiubina kas trečią pėntędį kiekvieno mėnesio nuo 7:30 val. vakar. ant Schwab svetainės, 6181 St. Clair ave. Knygynas randasi Neuros krautuvėje, 2047 H. Milton ave. Knygos išduodamos kiekvieną Pabendio vakarą, nuo 7:30 v. vakar.

Knygūs Pranas Tumonas, 3670 E. 72 St. LIETUVIŲ NEW YORKO POLITIKOS KLUBO VALDYBA, Pirmininkas — A. Petrika, 327 Pearl st., Brooklyn, N. Y. Vice-Pirmininkas — T. M. Lisajus, 183 Roebing st., Brooklyn, N. Y. Susisiekimo sekretorius — V. J. Gedvilas,

4

VIETINĖS ŽINIOS

Didžiojo New Yorko lietuvių draugijų Sąjungos viešų reikalų komitetas nutarė pasiųsti prezidentui Wilsonui protesto telegramą dėl gresiančio utarninko karės su Germanija. Telegramas pasiųstas pereiną subatą.

Draugijų Sąjunga atstovauja apie 30 lietuvių draugijų.

Jeigu pridėti tą protesto prieš karę rezoliuciją, kurią priėmė pereiną utarninko amalgamatai, socialistai ir moteris progresistės, tai galima sakyti, kad Brooklyn lietuvių pirmutiniai užprotestavo prieš karę.

Apie Central Brooklyno TAUTININKUS.

Na, ir kurgi to C. Brooklyno tautiečių teisybė? Jus sakot, kad kokia tik jų rankose organizacija yra, tai auga, kaip ant mielių. Tai pažiūrėsim, ką jų padarė su Lietuvių Nepriklausomybės klubui!

Kada tas klubas buvo rankose pirmiejių pažintųjų žmonių, tai galima tikrai pasakyti, kad augo, kaip ant mielių, bet dabar, jį linau geram klerikalui-tautiečiui ir pirmininkui, klubas tiek nukrito skaitlumo narių, kad ant susirinkimų atsilanko iš 115 narių apie 10. Toliau, kad netikėtai jų griaunat gerus sumanymus ir darbus, tai šie: Thanks-giving dienos buvo pirmas klubo balius. Visi klubo nariai veikė broliškai, nebuvo tada pas klubiečius skirtu partijų, nes jie žinojo, kad klubas yra "Independent" ir tokiu būdu balius nusisekė ant tiek, kad klubui liko pelno apie \$150.

Tada į klubą pradėjo raišties visokie politikieriai. Matydami mes, kad jau "Independent" klubas virsta į kokią tai "Bull Moose" klubą pradėjome protestuoti, — nag, kur tur, — "cilistų" mūsų klube nereikia, ir "Keleivio" su "Laisve" taipgi. Kada "Keleivio" prenumeratos laikas pasibaigė, reikia atnaujinti — atsakyta tokiomis žodžiais, kad sarmata ir ant popieros rašyti.

Tokiu būdu likau prašalintas iš klubo. Žiuriu! 3 vasario klubas rengia antrą balį, nuvažiuoju ir kagi — vyčių generolas su savo fetfelbeliais ir taip apie keliatą jų patareju. Nors Draugystės sv. Antano nariai buvo užkvesti, bet vis be pasekmių. Klubas turės dėti iš savo išdo. Tai, mat, kaip tautininkai veda klubą.

C. Brooklynetis.

Iš Ukėsų klubo. Brooklyno Ukėsų klubo lyderiu (vadovu) vieton senos Kundrotos išrinkta naujas Julius Bučinskas. Tai įvyko metiniam klubo susirinkime. Narių klube yra 400 ir pastaruoju laiku vis

daugiau jų rašosi. Klubiečiai rimtai galvoja apie savo svetainę.

Progresistų mitingas.

LMPS. pirmos kuopos mitingas įvyks 15 d. vasario tautiškam name. Draugės, skaitlingai atsilankykite ant šio susirinkimo.

J. Jakimavičienė.

Jurginės Balius.

17 d. vasario (subato) bus didelis Jurginės balius tautiškam name. Įžanga vyrams 25c. moterim 15c. Pradžia 6 val. Maloniai visi užkviečiami.

Komitetas.

15 d. vasario, Palace Hall svetainė, 93 Grand st. Brooklyn, N. Y. bus susirinkimas Lietuvių Labo Bendrovės. Pradžia 7:30 val. vakare. Visi nariai, kurie esate prisirašę prie bendrovės, malonėkite atsilankyti, nes šiam susirinkime jau bus išduodama šėrai.

Sekrt. Kudirka

Vaikų Draugijėlės Koncertas ir balius bus 25 d. Vasario, 1917, Tautiškam Name, 101-103 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Pradžia 2:30 val. po pietų. Įžanga 25c. ypatai. Kviečiame skaitlingiausiai atsilankyti.

Neužmirškite, kad Dramatiškoji Dailės Draugija stato Blindą paminėjimui Gabriello Landsbergio. Lošimas, A Vitkauskui vadovaujant, įvyks McCaddin Hall 24 d. vasario. Pradžia lygiai 8 val.

Policija bijosi, kad New Yorko neiškiltų sumišimų, jeigu bus apskelbta karė. Ir todėl policija jau išanksto nužiūri namus, kur galės pastatyti mašines kanuoles žmonėms malšinti.

Tai ve, mat, kas jiem rūpi. Sakoma, kad ir tuli policijos automobiliai bus apginkluoti mašininėm kanuolėm.

Laivas "St. Louis" atsisako išplaukti iš New Yorko į Angliją. Bijosi submarių ir nenori, kad per jo priežastį (paskadinimą) kiltų karė.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau seers Nastazijos ir brolio Povilo Juzenavičios, Kauno gub. Panevėžio pav., Vėlių valsčiaus. Lepšių vienkio. Taipgi Kazimierą Balčiūnionį, Pažangų kaimo. ir Juozą Keviną Pabalių kaimo. Turiu svarbų reikalą. J. Plučas, 37 Lake ave, Binghamton, N. Y.

Pajieškau Aleksandro Stapulionuko, Jono Kripaičio, Povilo Gaidelionės, Antano Balčiūnionio Mikolo ir Elzbičios Resaučiūnų, Kauno gub. Panevėžio pav., Krėtinio parv. Dovališkių kaimo. Moldžiūn atsišaukti. J. Rakickas, 30 De Jonge st, Rochester, N. Y.

Pajieškau pusbrolio Povilo Judickio, Kauno gub., Raseinių pav. ir parapijos. Jau bus apie 15 metų kaip Amerikoje. Taipgi pajieškau Veronikos Sidelis iš Mitaujos, Moldžiūn ju pačių atsišaukti ar žinantieji apie juos pranešti šiuo adresu: Agota Sungailiukė, 5717 New Utrecht ave., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau Jono Dunaskio, seniau gyveno New Haven, Conn. Malonės jis patis atsišaukti, arba žinantieji pranešti. Turiu svarbų reikalą. J. Braškis, 439 W. 13th St. New York, N. Y.

Pajieškau Kazimierą ir Anelės Bilonų, Kauno gub., Vėlių valsčiaus. Bilių valdžius. Amerikoje gyvena apie 4 metus. Turiu svarbų reikalą, teiktis atsišaukti, Vincentas Strota, 235 Wayne st., Jersey City, N. J.

Pajieškau pusbrolio Blado Akelačio ir pusseerės Akelačiūtės po vyrų Mikulionė. Pirmiau gyveno Spring Valley, Ill. Taipgi ir Adolfo Baltrušio, kuris apie pusantį metų atgal atvažiavo iš Argentinos. Malonės jie patis atsišaukti arba žinantieji pranešti šiuo adresu: J. Akelačis, Calle Montevideo, 318 Puerto La Plata Berisso, Rep. Argentina.

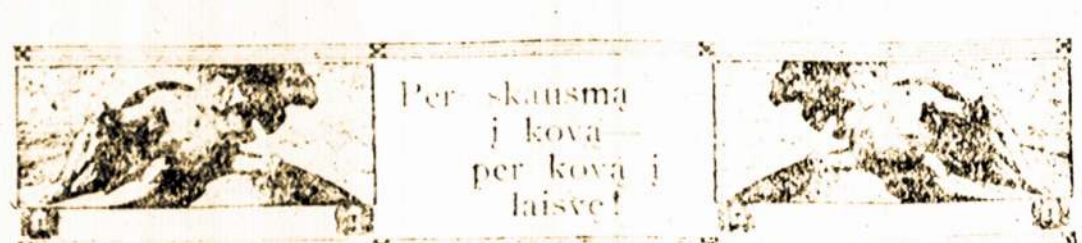
Arba šiuo adresu: M. Akelačis, 1075 Washington st. Norwood, Mass 13-16

REIKALINGA operatorių prie klosų — moteriškų draubžių. R. Nucio, 37 Johnson ave., arti Union ave, Brooklyn, N. Y.

DONORA, PA. LIETUVIAMS. Pranešame, kad LMPS. 19 kuopa rengia puikų vakarą subato 17 vasario (February), 1917, Lietuvių Ukėsų Klubui svetainėje, Donora, Pa. Bus perstatyta gražūs veiklas "GUDRI NARLE". Taipgi bus monologų ir kitokių pamarginimų. Po teatrui bus prakalba apie Moterų vargą pradžioje. Pradžia 7:30 val. vakare. Įžanga 35c. ypatai. Kviečiame vietoje ir apieškie lietuvių atsilankyti. Rengėjai.

DIDŽIAUSIAS IR PUKIAUSIAS BALIUS! Rengia Birutės LMPS. 8 kuopa. Subato, 17 d. vasario, 1917, Sounders Svetainėje, 216 Essex st., Lawrence, Mass. Pradžia 7:30 vakare ir trauksis iki vėl naktį. Įžanga 25c.

Gerbiamieji! Kviečiame visus ant šio pūkiaus baliaus, kurį rengia Birutės. Tai bus geriausias balius negu kada nors buvo. Neprašyskite progos! KOMITETAS.

'NAUJĄJĄ GADYNĖ'

Mėnesinį socializmo teorijos, mokslo ir literatūros žurnalą, papuoštą gražiais paveikslais, kurį leidžia L. S. S.

"NAUJOJI GADYNĖ" yra storas, didelio formato, 64 puslapių žurnalas, spausdinamas ant puikios popieros ir dailiai technškai apdirbtas.

"NAUJOJI GADYNĖ" turi skyrius iš visu svarbiausių mokslo sakių: gildena visuomenės klausimus ir plačiai aiškina socializmo mokslo teorijas.

"NAUJOJO GADYNĖS" kaina labai pigi: metams vos tik \$1.50; pusei metų \$1.00; užsienio metams \$2.00; pusei metų \$1.00. Paviens numeris 15c.

Norintieji vieną numerį gauti pasizūrejimui, prisiskaitę 15c.

Pinigus siųskite šitokiū adresu: "NAUJOJI GADYNĖ" Philadelphia, Pa.

LIETUVIŠKA AUTOMOBILIŲ MOKYKLĄ.

Mes galime tave išmokinti valdyti automobilį i 3 dienas, bet to dar neužtenka. Reikia turėti gerą supratimą apie automobiliaus mašiną ir ją pataisyti. Musų mokykla įrengta visais reikalingais įrankiais, geriau negu visos kitos šiamė

mieste. Lekejas duoda geriausi ekspertai, Gvarantija šoferiams-mechanikams, Vairinėjimo lekeijos ant lauko. Musų mokiniai pastoja specialistais. Atkankykite musų mokyklą, pirm negu pastosi kiton, įrengimas dėl studentų gyvenančių kitame mieste. Klausykite smulkesnių paaiškinimų.

I. TYCHNIEVICZ Instruktorius, COSMOPOLITAN AUTO SCHOOL, 231 W. 50th st. New York, N. Y.

DR. BUKKIS, Medikaliskas Institutas

yra atidarytas šokiomis dienomis ir nedideliais nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare. Gydimas yra ypatiskais. Kalbame angliškai, lenkiškai ir rusiškai. Europos gydytojas, duodu savo padarytas gyduoles.

Dr. BUKKIS, Medical Institute, 407 E. 58th St. New York, N. Y.

TRIŲ ŽVAIGŽDŽIŲ NU-LIFE ELIXERAS.

Tikras ir greitas palengvinimas nuo Nervišumo, šv. Vito šoko, taipgi pagelbsti vaikams ir suaugusiems nuo priepuolio ir taip toliau.

Šį preparatą tukstantai varotojo paskutiniiais 15 metais, ir visi jį giria. Jis turi aukso vertę. Gvarantija — Sugrąžinsime pinigų jei po atsakantio išmėginimo nebus palengvėjimo. Pamokinimas — Imk po vieną (1) arbatinį šaukštuką stiklyje vandens keturis (4) kartus ant dienos. Prisiųsk 75c. stampomis ar money orderiu. Sutaisytos SAN-E-VAC Remedy Co. Shenandoah, Pa.

Rusiskoj kalboj knyga apie automobilij amata su klausimais ir atsakimais, kas reikalinga prie egzaminu. Reikalinga šoferiams, mokiniams ir automobilistams. Sutaisė I. Tychnevichius. Kaina 75c. su persiuntimu 80c. Norintieji gauti ir angliškioj kalboj. Kainuoja su persiuntimu 80c. Taipgi daug didesnė ir su paveikslais angli kalboj \$1.60.

L. TYCHNIEVICZ, 231 W. 50 str. New York City.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda puikus namas 8 šeimynos po 4 kambarius, kielienam, toletas ant floo, Lotas 25x1000, randos neša \$900, kaina \$6000.

Puikus murtinis namas 2 šeimynos su 11 kambarių ir maudynėms, randos neša \$400 kaina \$2700.

B. A. ZINIS, 287 Bedford ave. Brooklyn, N. Y. Tel. 3355 Greenpoint.

Taipgi veda visokius kriminaliskos ir civiliskos provas daru visokius dokumentus, kontraktus, ir pardavimo aktus už prieinamiausia kaina. Rodas duodu dovana, C. L. Fasullo, 26 Court st, Tel. 380 Main.

GERA PROGA KRAUCIAMS!

Waterbury Conn. priešais lietuvių bažnyčia, visiems leituviams žinomoj vietoj 4 John st. parsiduoda krauciu biznis. Viskas naujai pertaisyta, biznis išdirbtas. Parsiduoda iš priežasies išvažiavimo i kitą miestą. Platesnes žinias galit gauti pas V. Januškevičius, 113 Liberty st Ansonia, Conn.

PARSIDUODA grosernė geroj vietoj, biznis išdirbtas, Parsiduoda nebrangiai. Vieta apgyventa lietuviams; gera proga daryti biznį Pardavimo priežastis — savininko motoris serga. Atsišaukti šiuo adresu: K. Ramonas, 933 Grand st, Brooklyn, N. Y.

JOHN KULBOK CAFE

Didelis hotelis, gera vieta pakeleiviams, kambari i tal, yti pagal naują madą, ir visai užganėdinti.

JOHN KULBOK Savininkas 291 Wythe Ave., Cor. So. 1 st. BROOKLYN, N. Y. Tel. 279 Greenpoint.

MES PERKAM!

Mes perkame ir parduodame visokios rusies BIZNISIUS visoje dalyse Amerikos. Padarome visokias doviernastis pirkime ir pardavime, imame visokias provas sužeidime (kolestvas) ir įvairias kriminaliskias, apripiame geriausias advokatus ir išpldome visokias aplikacijas, einame už perkaltetojus visokiose reikaluose.

Panašiais reikalais kreipkitės pas mus, o užtikriname, kad busite pilnai užganėdinti.

Nepamirškite mus adresu: M. Ballas ir J. Bush 119 Grand Street, Brooklyn.

J. GARSVA

GRABORIUS (Undataker) LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Šbalsamuoju ir laidoju numirusius ant visokių kapinių. Parsamdau Automobilius ir Karietas Veselijoms, Krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Ofisai: 144 N. 5th St. 264 FRONT ST. Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y. Telephone 7867 Main.

DR. I. COHN

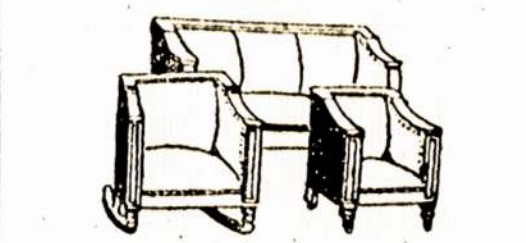
Specialistas įvairių ligų, o ypač vaikų, moterų ir prie gimdymo. OFISO VALANDOS: nuo 8 iki 10 v. ryto; nuo 12 iki 2 v. po pietų; nuo 6 iki 8 v. vakar. Nedėlioj iki 12 ryto.

400 HEWES ST.

Cor. So. 2nd St. Brooklyn, N. Y.

Fornišiai

Naujausios mados dideliame pasirinkime, Lengviausios išlygos. Taipgi parduodame pijanus.

\$1.00 ANT savaite

Pristatom į namus ir teli-mas apielinkes, Jersey New York, Central Brooklyn, Maspeth, ir tt.

MACYS & MARCIN FURNITURE CO. 198-200 GRAND STREET Tarpe Driggs ir Bedford ave's. Brooklyn, N. Y.

LIETUVIS FOTOGRAFAS

Pranešu lietuviams kad aš laiku puikią Fotografijų Galeriją. Padarau visokius paveikslus taipgi traukiu veselijas.

Prie 12 ilbūnių pavelsiu dand vieng dideli pavelsiu dandai. Darbą atlieku artistiskai ir nebrangiai. Ateikit perstikrkat

ANTANAS STROKAS

88 Willow ave. kampas Clinton Avenue, Maspeth, 7 N. Y. (vienas blokas nuo Lietuviskos bažnyčios.)

Geriausia pirmelviska stiega pas

GEO LASKEVICIA 771 BANK ST., Tel. 964-3 WATERBURY, CONN.

H. B. ROSENSON, 317-319 Grand St., Telephone 4179 Stagg Brooklyn, N. Y.

PRITELIAI LIETUVAI.

12 dideliu ir 12 mažu.

ISRADIMAI.

Pakol susirasite sau advokatą išimimui patento, prisiųskite savo išradimą dėl užpatentavimo. Dykai suteikiame rodą dalykuose užpatentavimo. Dovykai gausite kiekvienas knygu, kur nurodoma ką išrasti, kaip užpatentuoti. Už užpatentavimą pinigų iš kalno neimame, apart labai mažų rankpinių, o likusius užmokate tada, kada gausite risunkus ir popierus ir jeigu esate tuom užganėdinti.

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES. — L. 309 Broadway New York City ir 403 Barrister Bldg. Washington, D. C.

Rašykite lietuviškai, bent i katra nors musų ofisa.

JOKUBAS KANCIERIUS

PAVELINGUS priimam ke-geografu-klai ir v-sones talsiuga reds. TEISINGIAUSIA UZEIGA 322 WYTHE AVE., kamp. North 7. BROOKLYN, N. Y. Telephone Greenpoint 5311.

JOSEPH LIPMAN, M. D.

Specialistas moterų ligų. 314 E. 50th St. New York, N. Y. OFISO VALANDOS: Iki 10 val ryte; nuo 1 iki 2 val. piet ir nuo 7 iki 8 val. vakare. Nedėliomis pagal sutartį. Egzaminavimas DYKAI. Mes ištiriame ir paskome visas ligas ir pa gelbstime. Iš kitur atvažiavusiems li-omams parūpiname vieta, tol gyde ir teikiame esant kreipkite mes apžiuresime ir duosime prietelišką re-ja. Patarnavimas visai pigus. Neat mirškite mano antrašo.

DR. J. LIPMAN 314 E. 50th St., NEW YORK, N. Y. Kalbame lietuviškai.

TIKRA IR TEISINGA LIETUVISKA APTIEKA.

Sutaisau receptu tikrai, az-žiniškai, su didžiausia atyda, nežiurint iš kur jie butų gauti. Patarimus duodu visiem ypatiskai ir per laiskus dovana. Gyduoles siūniu i visus kraštus Amerikos, kas tik kokių parckalauja, ir kokios tik yra var-tojamos. Ypatinai užlaikau visokių VAISTU NUO PLAUKU SLINKIMO, PLEISKANU IR TT. NUO PLAUCIŲ, REUMATIZMO, KOSULIO, NUO PERSALIMO, NUO SILPNU-MO SIRIMES IR TT. Kreipkitės prie mane, o aš užtikrinu, jog busit užganėdinti.

F. KUDIRKA, Lietuvis Apteika ir Savininkas 64 GRAND ST. Brooklyn, N. Y.

Sanitary Dental Parlor

307 Bedford Ave. Tarpe 3-ose ir 1-mo gatvė. BROOKLYN, N. Y.

K. Hensas

CAFE IR POOL ROOM. Unikam! laika pralaid. Tel yra geriausia vieta. K. HENSAS 89 Gold St., BROOKLYN, N. Y. Telephone: Main 7628.

V Garšva

Didžiausia Lietuviška Krautuvi, kurioj galima gauti įvairių muzikos instrumentų, įvairių išdirbysčių, gramofonų. Kurie perka pas mane gramofoną, — rekordus duodu dovana. Visoki tautų dainų, maršų ir šokių, kas kokių myli, taip pat mano krautuvių galima gaut visokių rusių laikrodžių ir laikrodžių rėžėlių ir del-mantų, šilbūniui šiedai, vėliavos mados parsiduoda nuo \$5.00 iki 12 dolerių pora. Už savo tavorą duodu gvarantiją. Agentams duodu gerą nuosimti. Taippat pristatau geriausias muzika baliams ir veselijoms už imiausia kaina. Su visokiais reikalais ypatiskai ar laiskai kreipkitės šiuo antrašu:

V. GARSVA, 689 — 3rd Ave. (Kampas 21 Str) So Brooklyn, N. Y.

V. VAIVADAS SPORTING CAFE

Puikiausia ir švariausia

Užsitik ir perstikrkat 442 Grand St., BROOKLYN, N. Y. Telephone Stagg 8584.

SVARBU MOTERIMS.

MOTERŲ PADEJIMAS EVANGELIJO IR APASTALŲ RAŠTUOSE. Parasė Z. Aleka. Ši knygelė išsiskina, kokis moterų padėjimas buvo gilioj senovėj ir kaip link moterų atsimešdavo Kristaus apstalai ir pats Kristus, kurio mokslas skelbia dabartinė mūsų dvasiskąja. Ypat patartina ją perskaityti moterims. Kaina 25c.

Paslaipis 15c Gyvenimo Banga 15c Revoliucijos Atbalsiai 15c Kontrolandininkai 25c Iškovimas iš Paviako 10 kalnų 25c Ilienečiai 15c

LAISVĖ 183 Roebling Str. Brooklyn, N. Y.

DENTISTAS

Gvarantuota ant 20 metų. Uždeimas keparatis 22 k. ... \$5.00. Užplombavimas 50 c. ir aukščiau. Išvalymas \$5.00. Nūplombavimas ašum \$5.00. Skaudantį dantį duok užtrakti rytė, o vakare apžiūrėti.